DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ. TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 196. SZÁM. Debrecen, 1939 augusztus 29 kedd ÁRA: 12 FILLÉR.

A.M.N.MÚZEUM HÍRLAPOSZTÁLYA

Még van remény békés megoldásra

Az angol kormány elküldte válaszát Hitler javaslataira Örömmel üdvözölné a békés megoldást — Az ajtó még nincs bezárva — További megbeszélések várhatók

Német csapatok vonúltak Szlovákiába

Törökország magatartása nem tetszik Romániának

Az egész világ feszült és aggódó érdeklődése várta az angol kormány válaszát Hitler vezér és kancellár javaslataira. Az angol minisztertanács vasárnap és hétfőn foglalkozott a válasszal és azt Henderson berlini angol nagykövet továbbította Berlinbe. A nagykövet hétfőn este érkezett a német fővárosba repülőgépen és féltizenegykor jelent meg kihallgatáson Hitler vezérnél, hogy ismertesse vele az angol kormány válaszát. *A kihallgatás feltűnő hosszú ideig, egy és egynegyed óráig tartott.*

Az angol kormány válaszát még nem hozták nyilvánosságra, így egyelőre azokra a londoni tudósításokra lehet támaszkodni, melyek hozzávetőlegesen beszámolnak a válaszról. *Ezek szerint az angol kormány örömmel üdvözölné a békés megoldást, nyitva hagyja az ajtót a további tárgyalásokra. Londonban úgy vélik, hogy az utolsó szó Hitlertől várható.* Bizonyosat természetesen csak az angol válasz hivatalos szövegének közzététele után lehet tudni, melyet aligha tesznek közzé az angol parlament keddi ülése előtt.

A béke megmentőjét általában ismét Mussoliniban látják s tőle várják annak a csodának a megismétlődését, amelyet a mult év őszén véghez vitt. Mussolini terve az, a lapok jelentése szerint, hogy *minden vitás kérdést meg kell oldani, mert csak így biztosítható Európa állandó békéje.*

A magyar közvélemény figyelme elsősorban Románia magatartása felé irányul. A magyar kormány kemény, gerinces magatartása, melyel tiltakozott a romániai csapatösszevonások ellen, majd visszautasította a román kormánynak megnemtámadási szerződésre vonatkozó ajánlatát, ezzel szemben kisebbségi szerződés megkötését kívánta, *a magyar közvélemény egyértelmű helyeslésével találkozik.*

Románia helyzete nem a legrózsásabb, mert Törökország eddigi politikája megváltoztatására gondol és ez a körülmény román politikai körökben aggodalmat kelt. Ha hozzávesszük, hogy Bulgáriának is jogos követelései vannak Romániával szemben, úgy tényleg minden oka megvan Romániának az aggodalomra, de leginkább arra, hogy *jobb belátásra ébredjen szomszédjai irányában.*

A döntő angol miniszlertanács

London, aug. 28. Az angol kormány hétfőn délben minisztertanácsra ült össze. A minisztertanácson lord Maugham lordkancellár kivételével valamennyi miniszter megjelent. A minisztertanács után a parlament tartott ülést.

Halifax külügyminiszter hétfőn délelőtt 11 óra 30 perckor Henderson berlini angol nagykövet és Cadogan külügyi vezértitkár társaságában Chamberlain miniszterelnök lakására ment.

A minisztertanács 50 percig tartott. Hivatalos közleményt nem adtak ki; új minisztertanács tartását nem határozták el.

London, aug. 28. (Havas.) Jólértesült körök szerint az angol kormány hétfő délelőtt tartott minisztertanácsán elfogadta a Hitler vezérnek küldendő angol választ.

Henderson Hitlernél

London, aug. 28. Henderson hétfőn délután 5.03 órakor a londoni repülőtérről Berlinbe utazott, hogy elvigye Hitler vezérnek az angol kormány válaszát a német javaslatokra. **A nagykövet ugyanazon az ezüst színű Lockehead repülőgépen utazott, amelyen annak idején Chamberlain miniszterelnök az elmult év őszén ismételten Németországba repült. Henderson, midőn az újságírók sok szerencsét kívántak neki, azt felelte:**

— Köszönöm, csakugyan nagy szerencsére lesz szükségem.

Berlin, aug. 28. Henderson berlini angol nagykövet hétfő este 8.30 órakor megérkezett a tempelhofi repülőtérre. Fogadására megjelent a berlini angol nagykövetség két tagja, valamint a német külügyi hivatal képviselője.

Berlin, aug. 28. Henderson berlini angol nagykövet hétfőn este 10.30 órakor megérkezett a kancellária épületébe, ahol Hitler kancellár azonnal fogadta. Jelen volt a megbeszélésen Ribbentrop külügyminiszter, valamint Schmidt nagykövet, aki a tolmács tisztét látta el.

Berlin, aug. 28. Henderson berlini angol nagykövet **11.45 órakor hagyta el** a német birodalmi kancellári palotát, **tehát 1¼ óra hosszat tárgyalt Hitler kancellárral.**

London, aug. 28. (MTI.) Sir Newille Henderson berlini angol nagykövet, aki az angol kormány válaszát vitte Hitler kancellárhoz, a lehető legrészletesebb utasításokat kapta útjára. A nagykövet jelen volt a válasz megszövegezésénél és annak kézhezvétele után hosszasan tanácskozott Chamberlainnal és Halifax-szal.

A Press Assotiation diplomáciai levelezője célozz arra, hogy az angol kormány mindig azt állította, hogyha nem igyekeznek a helyzetet erőszakos fenyegetésekkel megváltoztatni, a Németország és Lengyelország közötti nehézségek békésen megoldhatók. Az angol kormány örömmel üdvözölné a békés megoldást, akár a Roosevelt elnök által javasolt eljárási módszer bármelyikének igénybevételével. Hogy lehetséges-e még a megoldás a Németország és Lengyelország közötti tárgyalás útján, az, hogy lehet-e szó német követelésekkel foglalkozó világértekezletről, mindezek olyan kérdések, amelyek még válaszra várnak. Lehet, hogy a Hitler kancellárhoz intézett válasz Németország általános követeléseinek szélesebbkörű kérdéseit is felöleli. Miután az angol választ háromszori tanácskozás előzte meg Londonban, számítanak arra, hogy Hitler kancellár válaszának megadása is bizonyos időt fog igénybe venni. Anglia továbbra is a legszorosabb érintkezésben áll Franciaországgal és szövetségeseivel.

A Reuter Iroda diplomáciai levelezője írja. A helyzet rendkivül súlyos ugyan, de az ajtó még nincs bezárva a békés megoldás előtt.

A Star szerint Anglia válaszából világosan kitűnik, hogy Anglia nem hajlandó Lengyelországot cserbenhagyni, de a válasz nyitva hagyja az ajtót a további megbeszélések előtt. Az utolsó szót Hitlernek kell kimondania.

London, aug. 28. A Press Assotiation diplomáciai jelentése szerint a legközelebbi 24 órán belül Európa sorsát közelről érintő döntések várhatók. Az angol kormány — irja a levelező — mindenesetre nyitva akarja tartani az ajtót a

lárgylások előtt.

London, aug. 28. A Reuter Iroda diplomáciai levelezője szerint az angol kormánynak Hitler közlésére adott válaszát nem teszik közzé a parlament keddi ülése előtt. Londonban a közzététel előtt időt kívánnak adni Hitler kancellárnak a válasz áttanulmányozására.

Kedden összeül az angol parlament

London, aug. 28. A minisztertanács befejezése után Chamberlain miniszterelnök hosszasan tanácskozott a miniszterelnöki palotában Halifax külügyminiszterrel, valamint Sir Neville Henderson berlini angol nagykövettel.

A Speaker kedden délután 2 óra 45 perere **ülésre hivta össze az alsóházat.** Az ülést azért hívták össze, hogy a kormány tájékoztassa a törvényhozást **a nemzetközi események fejleményeiről**, nem pedig azért, mintha váratlan fordulat jött volna közbe.

A keddi ülés megnyitása után Chamberlain miniszterelnök ismertetni fogja a helyzetet, foglalkozik a Hitler által az angol kormányhoz intézett üzenettel, valamint ismertetni fogja annak a válasznak szövegét is, amelyet az angol minisztertanács elfogadott.

Chamberlain miniszterelnök beszéde után az ellenzék részéről Greenwood, a munkáspárt helyettes vezére, majd Sinclair, a szabadelvű ellenzék vezére szólal fel és nyilatkozik pártja nevében. Hosszú vitát a jelen körülmények között e mvárnak. Margesson, a kormány vitarendezője megállapodott az összes pártok vezetőivel a vita lefolyása tekintetében.

Az alsóház legközelebbi ülését csütörtökön tartja, mert azt várják, hogy **addigra Londonba érkezik Hitler viszonválasza az angol kormány közlésére és a helyzet is általában tisztázódni fog.**

Háborús belső kabinet Angliában

London, augusztus 28. (MTI.) Lord *Halifax* külügyminiszter hétfőn délután *Buttler* külügyi államtitkár kíséretében *közel két óra hosszat tanácskozott Chamberlain miniszterelnökkel. A kora délután folyamán az összes dominiumi főbiztosok a dominiumügyi hivatalban ültek össze, ahol Sir Thomas Inscip közölte velük a Hitler kancellárnak elküldött angol válasz szövegét.*

A Reuter Iroda parlamenti szolgálata úgy értesül, hogy a parlamentet egybehívják. A háború kitörése esetén *a kormány háborús politikai vezetését belső, azaz háborús kabinetre fogja bízni, amely hét tagból fog állani.* Biztosra veszik, hogy *Winston Churchill a belső, vagyis háborús kabinet tagja lesz, Eden és Duff Cooper a külső kabinetbe lépnének be.*

Chamberlain miniszterelnök hétfőn délután 5 óra 30 perckor a Buckingham-palotába hajtatott, ahol VI. György király egy óra hosszat tartó magánkihallgatáson fogadta.

Hungária női kalapszalon
áthelyezte üzemét
Csapó u. 6. az udvarban.

Hitler negyedik üzenete Mussolininak

Róma, aug. 28. A nemzetközi válságban némi szünet következett be — mondják Rómában, — de lehet, hogy **ez az enyhülés amelyet a szünet előidézett, csak látszólagos.** Rómában a vasárnapi nap legfontosabb eseménye **Mussolini és Hitler** újabb üzenetváltása volt. Mussolini ismét fogadat gróf Ciano külügyminiszter jelenlétében Mackensen római néemt követet, aki átadta neki **Hitlernek** immár negyedik üzenetét. **Az üzenetváltás tartalmáról még semmisem vált ismeretessé, de nyilvánvalóan a német-olasz katonai szövetségben előírt tanácskozásról van szó. Mussolini nyomban válaszolt Hitler üzenetére.**

Róma, aug. 28. Gróf Ciano külügyminiszter vasárnap fogadta a római angol nagykövetet, akivel hosszabb megbeszélést folytatott.

A Popolo di Italia szerint a helyzet kulcsa Anglia kezében van. Anglia bebizonyíthatja most, hogy igazán akarja a békét. Olaszország férfias elszántsággal kész fegyverrel vagy pedig béke alapján megvédelmezni szent jogait és egy emberként áll a Duce mögött.

Párisban Róma-felé tekintenek

Páris, aug. 28. (Magyar Távirati Iroda.) Párisban ma is bizakodással tekintenek Róma felé **és remélik, hogy olasz részről olyan kezdeményezés történik, amely megnöveli a béke kilátásait.** Párisban általában megelégedéssel veszik tudomásul, hogy **az olasz külpolitika irányítását Mussolini személyesen vette kezébe.**

A „Journal" római jelentése szerint **az olasz fővárosban híre jár, hogy Mussolini öthatalmi értekezlet összehívását akarja kezdeményezni.**

Páris, augusztus 20. A *Matin* londoni értesülése szerint vasárnap este Ribbentrop külügyminiszter üzenetet juttatott el az angol kormányhoz. Ribbentrop üzenetét külön repülőgépen Paul Schmidt, a Wilhelm-Strasse egyik tisztviselője hozta magával. Schmidt küldetését titokzatosság borítja. Ribbentrop bizalmasa kétórai londoni tartózkodás után még vasárnap este visszarepült Berlinbe.

A *Jour*, amely szintén közli a fenti hírt, úgy tudja, hogy Ribbentrop megbízottja Anglia hangulatáról és az általános felfogásról akrt tájékozódni.

INTÉZETI
Fehérnemü,
Takaró,
Matrác
előírás szerint — megbizhatóan
Kardos László
1831.

Német csapatok bevonúlása Szlovákiába

Bécs, aug. 28. (MTI.) **A pozsonyi rádió hétfő esto a következő felhitást olvasta be:**

A szlovák néphez! Fiatal szlovák államunk függetlenségének és területi épségének fenntartása érdekében a fenyegető lengyel veszedelem ellen a német birodalom és a szlovák állam közötti védelmi szerződés és annak kiegészítő megállapodás aértelmében német csapatok vonulnak be Szlovákiába, hogy a hősi szlovak hadsereggel vállvetve megvédjék az ország határait az ellenség ellen. A lakosságot felhivjuk, hogy a bevonuló német katonaságot barátságosan fogadja s a szükséges segitséget megadja.

A római angol nagykövet hosszú megbeszélése Cianóval

Róma, aug. 28. **Ciano gróf külügyminiszter vasárnap fogadta a római angol nagyövetet, akivel hosszas megbeszélést folytatott.**

A „Regime Fascista" megállapitja, hogy a fasizmus ellen irányuló francia sajtóhadjárat egy csapásra megszünt. A francia lapok lapok hasábjain az olasz ember eddig mint a tolmeini csataveszto, vagy mint a németek szolgája szerepelt, most a helyzet egyszerre megváltozott. Ha a francia lapoknak ez az irásmódja igazi jóakaratból fakadna, a két ország között egészen mások volnának a kapcsolatok. Mi azonban ma egészen mások vagyunk, mint 1914-ben és nem felejtettük el a párisi békeértekezlet keserü tapasztaalatait.

A Corriere della Sera megjegyzi ,hogy Olaszország nyugalma a más országokban tapasztalható adeges izgalommal ellentétben a béke ügyét szolgálja ugyan, de nem kelthet ábrándokat. Az üzenetváltás a Duce és a birodalmi vezér között csak szünetjel a válságban, az olasz diplomácia azonban, mely felé reménykedéssel tekintenek a világ népei, sajnos, nem képes a lehetetlenre.

A nemzetközi kérdések békés megoldása távolodóban van Anglia, Franciaország és Lengyelország hajthatatlansága miatt.

A Popolo di Italia megjegyzi hogy a tárgyalások Berlin és London között csak időhaladékot jelentenek, de nem a feszültség enyhülését.

Páris, aug. 28. **A Petit Parisien londoni értesülése szerint hire jár, hogy gróf Grandi jelenleg útban van London felé.**

A világ népei Róma felé tekintenek

Róma, augusztus 28. »*A világ népei a mai válságos pillanatban Róma felé tekintenek, az Örök Városban látják azt a hatalmas világító tornyot, amely megvilágitja az igazság és a tartós béke útjait*« — állapítja meg hétfőn este egyöntetűen az olasz sajtó. A lapok varsói, párisi, londoni és budapesti tudósításokat közölnek, amelyek arra mutatnak rá, hogy mindenfelé Mussoliniban látják a béke megmentőjét. Gayda rámutat arra, hogy *Olaszország szolidaris Németország követelésével: felfogása szerint a danzigi és lengyelországi német kisebbség kérdését az igazságnak megfelelően kell megoldani.* Mussolini politikájának jellemző vonása a határozott és férfias kiállás egy jobb Európáért. *Mussolini politikája az utolsó percig harcolni fog a békéért.* Jószándékú, felelősségteljes férfiakra van szükség, akik hallgatnak szavára és megértik annak bölcsességét. Ha meg akarjuk menteni a békét, mindenekelőtt meg kell teremtenünk a béke szellemét. A helyzet azonban — jegyzi meg végül Gayda — pillanatnyilag rendkívül súlyos.

Róma, augusztus 28. (Stephani.) A Messagggero a Hitler és Daladier között lefolyt levélváltással kapcsolatban megjegyzi, hogy Daladier Hitlerhez intézett üzenetében megegyezést ajánl Németország és Lengyelország között. A lap kiemeli, hogy a békés megoldást az olasz diplomácia már régebben melegen ajánlotta Lengyelországnak. Most a demokráciák is közelednek az olasz felfogáshoz, de sajnos, szokásuk szerint túlságosan későn.

Mindenfelől érkeznek a felhívások a Ducehoz, hogy *ismételje meg a mult évi csodát. A Duce tényleg igen élénk tevékenységet fejt ki a béke érdekében, melynek teljes jelentőségét csak idővel fogják majd értékelni. A béke azonban, amelyet Mussolini elérni kíván, csak igazságos béke lehet* és nem kényszeríthet német lakosokat arra, hogy nagy hazájukon kívül maradjanak, mert ez nem igazság.

London, aug. 28. (Havas.) **Mussolini miniszterelnök Mackenzie King kanadai miniszterelnöknek az ellentétek békés rendezése érdekében hozzá eljuttatott üzenetére válaszolva kijelentette, hogy mindent elkövet a világbéke megmentésére; ennek a békének tartósnak és igazságosnak kell lennie.**

Amsterdam, aug. 28. A holland nemzeti bank hétfőn délután a leszámitolási kamatlábat 2 százalékról 3 százalékra emelte.

Vigszinház
A legkedvesebb és legszórakoztatóbb romantikus szerelmi regény:
Csodálatos szerelem
Főszereplők:
GUSTAV FRÖHLICH
Jenny Jugo
Bemutató ma!

A magyar kormány tiltakozott a román csapatmozdulatok ellen

Románia megnemtámadási szerződést ajánlott, — Magyarország kisebbség-védelmi egyezmény kötését javasolta

Páris, augusztus 28. (Havas). Hivatalosan jelentik Budapestről, hogy a bukaresti magyar követ megbízást kapott, hogy tájékoztassa a román kormányt bizonyos tényekről és különösen »a Romániában megkezdett mozgósításról«. A magyar kormány a mult hó folyamán sok ízben kért felvilágosítást e mozgósítás tárgyában.

— A magyar kormány — mondja a közlés — nem tulajdonítván túlságos jelentőséget a román mozgósításnak, nem tett azonnal ellenintézkedéseket. Mindazonáltal, mikor e hó 23-án a magyar kormány tudomására jutott, hogy a román katonai parancsnokság a mozgósított csapatok egyrészét a magyar határ felé tolta el, célszerűnek látszott a román kormány értesítése arról, hogy Magyarország kénytelen a maga részéről bizonyos védelmi jellegű és katonai természetű intézkedéseket tenni. A bukaresti magyar követ hangsúlyozta ezeknek az intézkedéseknek védelmi jellegét. Egyébként kijelentette, hogy a magyar kormány elhárítja magától a felelősséget azért, hogy a magyar-román viszonynak az utóbbi időben a magyar kormány kezdeményezésére megindult javulása — úgylátszik — nem folytatódhat tovább.

A román kormány augusztus hó 24-én megcáfolta a mozgósítást valamint a román katonai egységeknek a magyar határ felé való eltolását is. Másfelől elismerték, hogy bizonyos egységeket összevontak a csapatok kiképzése és a nagygyakorlatok céljából. A román kormány, hogy megmutassa békés érzelmeit, támadást kizáró szerződést ajánlott fel a magyar kormánynak.

A magyar kormány válaszképpen kijelentette, hogy a román mozgósításról és csapatmozdulatokról szóló hír nemcsak feltevésekre van alapítva, hanem megfelelően ellenőrzött tényekre. Ennek következtében a magyar kormány fenntartja tiltakozását a román csapatmozdulatok ellen. Ugyanakkor közölte a magyar kormány Bukaresttel, hogy Magyarország nem hajlandó sem politikai tárgyalások megkezdésére, sem ilyen természetű egyezmények kötésére fegyveres nyomás alatt, amint azt már áprilisban közölte. A magyar kormány nem a mozgósítás miatt emel szót, amely hidegen hagyja, hanem a román csapatoknak a magyar határ mentén való elhelyezése miatt.

Hogy teljes jóhiszeműségének kézzelfogható jelét adja, a magyar kormány azt javasolta a román kormánynak, hogy kössenek egyezményt a kisebbségek védelmére. Ez minden másnál jobban hozzájárulna a két ország közti kapcsolatok javításához és noha ez a szerződés politikai természetű lenne, senkisem magyarázhatná úgy, hogy a román csapatok mozgósítása és összevonása folytán keletkezett.

Berlin, aug. 28. A Német Távirati Iroda jelenti Bukarestből: Hivatalosan közlik, hogy a magya kormány elutasította a támadást kizáró szerződés megkötésére vonatkozó román indítványt. Románia a szerződéssel a két ország közötti feszültség megszüntetését akarta elérni, mert Magyarország sérelmezte a román tartalékosok behívását és fenyegetést látott ebben az intézkedésben.

A kormányzó elnökletével összeült a legfelsőbb honvédelmi tanács

Budapest, aug. 28. Hétfőn délelőtt 11 órakor a Királyi Várban Horthy Miklós kormányzó elnökletével ülést tartott a legfelsőbb honvédelmi tanács. Ezt a tanácsot tudvalevőleg az ország honvédelmi ügyeinek legfőbb irányítására alakították meg és a honvédelmi tanács rendszeres időközökben üléseket szokott tartani az ország védelmével kapcsolatos kérdések megvitatása céljából.

Természetszerűleg indokolja a honvédelmi tanács ülésezését az a körülmény is, hogy a mult évi feszültség óta hozta meg a törvényhozás az új honvédelmi törvényt, ami a katonai és nemzetvédelmi kérdésekben új intézkedések megtételét teszi lehetővé és szükségessé. De ezenkívül a mostani általános európai helyzet is szükségessé tette a tanács ülését, amelyen a jövőben esetleg szükségessé válható katonai védelmi természetű intézkedéseket vitatják meg, a Legfőbb Hadúr elnökletével.

Hitler és Daladier drámai levélváltása

Berlin, augusztus 28. A Német Távirati Iroda szó szerint közli *Daladier* francia miniszterelnöknek Hitlerhez intézett augusztus 26-áról keltezett levelét. Ebben Daladier elmondja, hogy egyetlen francia sem tett többet nála abban az irányban, hogy a francia és a német nép között *ne csak a békét erősítse meg, hanem az őszinte együttműködést is* Európa, valamint az egész világ érdekében, de nem lehet kétsége Hitlernek afelől, hogy *Franciaország híven teljesíti más hatalmak irányában fennálló kötelezettségeit, mint például Lengyelország irányában*, amely — ez meggyőződése — békében akar élni Németországgal. Ez a két meggyőződés teljesen összeegyeztethető. Becsületemre kijelenthetem — írja tovább Daladier —, hogy Franciaországnak Lengyelországgal és szövetségeseivel fennálló tiszta és őszinte szolidaritásában *semmi sincs, ami bármiképpen befolyásolhatná hazám békés érzületét.* Az Ön békeakarata minden bizonnyal alátámasztja ezt a megoldást anélkül, hogy bármiképpen sértené a német becsületet.

Hitler válasza

Hitler vezér és kancellár augusztus 27-i keltezésű válaszában többek között ezeket írja:

— Mint régi frontkatona, ismerem — akárcsak Ön — a háború borzalmait. Ennek az érzületnek és felismerésnek következményeképpen én is *becsületesen igyekeztem, hogy eltávolítsak minden összetűzési lehetőséget népeink között.* Annakidején egészen nyíltan biztosítottam a francia népet, hogy ennek a Saar-vidék visszatérése a feltétele. A Saar-vidék után azonnal *ünnepélyesen megerősítettem lemondásomat minden további igényről, amely Franciaországot érintheti.* A német nép hozzájárult ehhez a magatartásomhoz. Amint Ön is meggyőződhetett erről legutóbbi (müncheni) itt tartózkodása alkalmával, *a német nép nem érzett és nem érez semmiféle nehezteléstmég kevésbé gyűlöletet — egykori bátor ellenfele iránt. Ellenkezőleg.*

A továbbiakban arra mutat rá Hitler, hogy *a versaillesi békeparancs elviselhetetlen volt.* A lengyel kérdés fejleményeit fejtegetve a következőket írja:

„Hogy cselekedne Ön, Daladier Ur?"

Szabad megkérdeznem, Daladier Úr, *hogyan cselekedne Ön francia létére, ha egy bátor küzdelem valamilyen szerencsétlen kimenetele folytán egyik tartományát idegen hatalom által megszállt folyosóval elszakítanák*, egy nagy várost — mondjuk Marseillet — megakadályoznának abban, hogy Franciaországhoz tartozónak vallja magát és az ezen a területen élő franciákat üldöznék, vernék, bántalmaznák, — igen, állatias kegyetlenséggel gyilkolnák.

— Ön francia, Daladier Úr, ezért tudom, hogyan cselekednék. Én német vagyok, Daladier Úr. Ne kételkedjék becsületérzésemben és kötelességtudásomban, hogy én is úgy cselekszem. Ha Önt is ilyen szerencsétlenség érte volna, mint minket, Daladier Úr, megértené-e, hogy Németország minden indítók nélkül közbe kívánna lépni annak érdekében, hogy a folyosó megmaradjon Franciaországon keresztül, hogy az elrabolt területek ne térhessenek vissza, hogy megtiltsák Marseille visszatérését Franciaországba? Én mindenesetre nem tudom elképzelni, Daladier Úr, hogy Németország ebből az okból harcolna Önök ellen.

Mert én és mi valamennyien lemondtunk Elzász-Lotharingiáról, hogy elkerüljük a további vérontást. Annál kevésbé ontanánk vért, hogy fenntartsunk egy igazságtalanságot, amely elviselhetetlen lenne az Önök számára és amelynek a mi számunkra nem lenne jelentősége. Mindazt, amit Ön, Daladier Úr, levelében ír, ugyanúgy átérzem, mint Ön.

„Danzignak és a folyosónak vissza kell térni"

Talán mint öreg frontkatonák sok területen éppen mi érthetjük meg egymást legkönnyebben, de kérem, értse meg ezt is: becsületes nemzet számára lehetetlen, hogy lemondjon csaknem kétmillió emberről és nézze, hogyan bántalmazzák őket a saját határán. Ezért tiszta követelést támasztottam: Danzignak és a folyosónak vissza kell térnie Németországhoz. Keleti határunk macedóniai állapotainak meg kell szűnniök. Nem látok utat arra, hogy Lengyelországot, amely

Várkonyi női ballon
Debrecenben csak
Grósznál
Piac u. 51.

Hungária filmszínház.
SAMURAI LÁNYA
MA: kedden az elmult szezonban nagy tetszést aratott japán világattrakció:
Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!

— **A gyakran visszatérő fejfájás, szédülés és szívdobogás** nagyon sok esetben megszűnik, ha egyideig naponta reggel éhgyomorra és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy félpohárnyi természetes **Ferenc József** keserűvizet iszunk. Kérdezze meg orvosát!

kezességei oltalmában megtámadhatatlannak érzi magát, békés megoldásra bírhatnók ezen a téren. Kétségbe vonom azonban népem becsülettel teljes jövőjét, ha ilyen körülmények között nem lennénk elszánva arra, hogy így vagy úgy megoldjuk a kérdést. *Ha a sors ezáltal ismét harcra kényszeríti népeinket, akkor az indokokban mégis különbség lesz.* Én akkor, Daladier Úr, népemmel egy jogtalanság jóvátételéért küzdök, a többiek pedig a jogtalanság fenntartásáért. Ez annál tragikusabb, mert az Ön saját népének is sok jelentős férfia ugyanúgy felismerte az akkori megoldás esztelenségét és hosszas fenntartásának lehetetlenségét.

„A lengyel állam mindenképen elveszett"

Tisztában vagyok azokkal a súlyos következményekkel, amelyeket ilyen összetűzés magával hoz. Azt hiszem azonban, a legnehezebb következményeket Lengyelország viseli majd, mert egészen mindegy, hogy végződik az e kérdés körül kezdett háború, a lengyel állam mindenképpen elveszett.

Hogy ezért most népeink újabb véres megsemmisítő háborút kezdjenek, az nemcsak Önnek, Daladier Úr, hanem nekem is nagyon fájdalmas. A magunk részéről azonban, mint már megjegyeztem, nem látok lehetőséget arra, hogy észszerű értelemben hathatnánk Lengyelországra olyan helyzet kigazítása érdekében, amely elviselhetetlen a német nép és a német birodalom szempontjából.

Hitler.

Budapest nyugodt, állapítja meg az olasz sajtó

Róma, aug. 28. A Stampa budapesti tudósítója megállapítja, hogy Róma és Budapest az a két központ, ahol az eseményeket a jelen pillanatban a legnagyobb nyugalommal ítélik meg.

A tudósító megállapítja továbbá, hogy uBdapesten nyoma sincs annak a háborús pszicózusnak, amely más fővárosokat elaraszt.

A magyar főváros élete rendes mederben folyik tovább.

Törökország és Románia

Bukarest, augusztus 28. Itteni politikai körökben élénken figyelik Törökország magatartását. Értesülések vannak arról, hogy *Ankarában változás készül, amely adott esetben nagy kihatással lenne Románia biztonságára, minthogy Románia bolgár megtámadás esetén Görögország és Törökország segítségnyujtására számít.* A hírek arról szólnak, hogy Törökország enged eddigi merev magatartásából és *így román politikai körökben bizonyos aggodalommal tekintenek a további fejlemények elé.*

Roosevelt ma újabb békelépést tesz

Washington, aug. 28. A „Reuter" washingtoni levelezője megbízható forrásból arról értesül, hogy Roosevelt elnök elhatározta, hogy még a mai npaon újabb békelépést tesz, aminek támogatására igyekszik megnyerni a többi amerikai államokat is. Roosevelt szándékáról közelebbit egyelőre még nem lehet tudni. Washingtoni felelős körökben még nem adták fel a reményt, hogy Szovjet-Oroszország is a béke érdekében használja fel befolyását a Németországgal kötött egyezmény ellenére is.

A Daily News értesülése szerint Roosevelt újabb végső intelmet akar intézni a világ népeihez a béke érdekében, ehhez azonban meg karja nyerni Sztalinnak és a latin aemrikai kXztársaságok vezetőinek csatlakozását. Az Egyesült Államok képviselői ezekben az országokban megbízást kaptak a szükséges lépések megtételére. Roosevelt különösen elengedhetetlennek tartja Sztalin közreműködését.

Jólértesült körökben azt mondják, hogy európai háború esetén Roosevelt azonnal közzéteszi a semlegességi nyilatkozatot, függetlenül attól, hogy formaszerű hadüzenet történt-e vagy sem. Ehhez képest nyomban életbelép a fegyverkiviteli tilalom.

Lengyel gazdasági blokád Danzig ellen

Danzig, aug. 28. A helyzet a szabad városban általában elég nyugodt. A biztonsági intézkedéseket esetleges meglepetésekkel szemben megszigorították.

A Vorposten a Lengyelország által elhatározott és a mai nappal kezdődő gazdasági blokád hírével szemben megnyugtatja a lakosságto, hogy Danzig élelmezését minden esetre sikerült biztosítani.

A Schlesiwg-Holstein német iskolahajó, amelynek vasárnap kellett volna elhagynia a kikötőt, felfüggesztette indulását. A határokról nem érkezett jelentés újabb összetűzésekről.

Morva Osztrava, aug. 28. (NTI.) A lengyel hatóságok az olsai kekai kerületben hétfőtől kezdve kihirdették a rögtönbíráskodást.

Már szombaton a legszigorúbb rendőri intézkedéseket léptették életbe az olsai kerület határvidékén. Este hat órától reggel 9 óráig a lakosság nem hagyhatja el a házait. Alkohol kimérése tilos.

Vasárnap délután hat órától kezdve Zbaszyn határállomáson a német-lengyel határon, a Páris—Berlin—Varsó—Moszkva közötti vonalon **a határzárlta következtében egy vonat sem haladt keresztül.**

Az országúti forgalmat fenntartották.

A a német hatóságok **vasárnap bezárták a marienburgi, boroszlói és a morva-osztravai lengyel konzulátusokat s emgszüntettek minden távbeszélő összeköttetést Lengyelországgal.**

AZ EVEZÉS minden izmát megmo atja, étvágyát fokozza

Németország felfüggesztette a személy- és teherforgalmat a nemzetközi vonatokon

Páris, aug. 28. Utrechből jelentik a Havas Irodának: A német vasutak igazgatósága értesítette a hollandi vasutak igazgatóságát, **hogy a nemzetközi vasútakon a személy és teherforgalmat felfüggeszti. A holland vasúttársaság elhatározta, hogy holland területen is felfüggeszti ezeket a járatokat Hollandia és Németország között a forgalmat helyi járatokkal bonyolítják le.**

Párist kiürítik?

Páris, augusztus 28. A kiürítés is lázas tempóban folyik éspedig nemcsak Párisban, hanem a Páristól északra fekvő városokban is. Chartreuse és Rouen székesegyházainak felbecsülhetetlen értékű kegyszereit, továbbá a párisi igazságügyi palota kápolnájának világhírű ablakait, amelyeknek értékét 90 millióra becsülik, a Francia Bank párisi páncélpincéjében helyezték biztonságba.

Több párisi diplomáciai képviselet, így az északamerikai és a belga nagykövetség gázálarcokkal látja el azokat az állampolgárait, akik háború kitörése esetére is Párisban akarnak maradni. A lapok leírásokat közölnek, hogy miképpen kell védekezni légi és gáztámadások ellen. A postahivatalokban falragaszok mutatják be, hogyan kell helyesen viselni a gázálarcot és melyik a helytelen viselet. A párisi lakosság felnőttjeinek nagy részét már ellátták gázálarcokkal, a gyerekek számára azonban nem bocsátottak kellő számú gázálarcot rendelkezésre már csak azért sem, mert a gyermekeket elsőknek viszik majd el Párisból. Elrendelték, hogy azokat a gyermekeket, akik jelenleg szűnidei gyermektelepeken vannak, további intézkedésig ott kell tartani. Semmiesetre sem szabad a gyermekeknek visszatérniök Párisba. A közoktatásügyi miniszter valamennyi szabadságon levő tanítót visszahívta.

A munkaügyi miniszter, aki a kiürítésért felelős, vasárnap újabb közleményt adott ki, amelyben szó szerint a következő áll:

— Ismét és a legsürgősebben felszólítom a párisi lakosokat, hogy haladéktalanul hagyják el a fővárost, amennyiben nem feltétlenül szükséges ott tartózkodásuk.

Kommunistaellenes tüntetések Párisban

A francia kormány utasítására a francia városok egész sorában megindult a tisztogatási munka a kommunisták ellen. Számos kommunista lapot betiltottak. A lapok különböző összetűzésekről is tudnak kommunisták és más politikai felfogásúak között.

Párisban a betiltott kommunista lapok szerkesztősége előtt vasárnap délután tüntető csoportok alakultak, amelyek beverték az épület ablaküvegeit. A Ru de Chateaudoin egyik könyvesboltjában, ahol kommunista könyveket árusítottak, a tüntetők mindent szétromboltak.

A *Ce Soir* betiltott kommunista lap kiadóhivatali helyiségeit az elősiető rendőrök az utolsó percben mentették meg a tömeg rombolásától. A vasárnapra kitűzött kommunista sportversenyeket betiltották.

Rövid táviratok

Tanger, aug. 28. Gibraltárból érkező utasok elbeszélése szerint az angol hatóságok minden olasz állampolgárt felszólítottak, hogy hagyja el az erődítmény területét. Az olasz hajókat is eltiltották, hogy gibrautári vizeken horgonyt vessenek.

Gdyna, aug. 28. Danzigból tömegesen érkeznek lengyel menekültek lengyel területre.

London, aug. 28. (Havas) : Az angol tengernagyi hivatal hétfőn este felszólította az angol vizeken levő kereskedelmi hajókat, hogy azonnal oltsanak ki minden világosságot.

Páris, aug. 28. (Stefani.) **A kormány hír szerint, nyomatékosan ajánlotta Elzász-Lotharingia lakosságának, hogy a lehető legsürgősebben ürítse ki a városokat és húzódjék falura, hogy megkönnyítse a városoknak a védelmi intézkedések végrehajtását.**

London, augusztus 28. A haditengerészeti kormány utasította a balti kelettengeri kikötőkben lévő angol hajókat, hogy haladéktalanul siessenek haza. Közlik továbbá hivatalosan, hogy az admiralitás a Földközi-tengert ideiglenesen elzárta az angol hajózás elől. Vasárnap estétől kezdve sem a Gibraltári-szoroson, sem a Szuez-csatornán nem szabad angol hajónak a Földközi-tengerre mennie.

Moszkva, augusztus 28. A szovjetorosz távirati iroda jelenti, hogy a szovjetunió főtanácsa hétfőn középeurópai időszámítás szerint 12 órakor kezdte meg ülését.

Washington, aug. 28. Az amerikai tengerjáró hajókat rendelettel utasították: ne kössenek ki többé német kikötőkben, hogy ne késleltessék az amerikai utasok visszatérését az Egyesült Álla okba.

Párizs, aug. 28. Daladier miniszterelnök fogadta Doumenc tábornokot, — aki beszámolt oroszországi küldetéséről.

A párisi Északi pályaudvarról, hír szerint, hétfő déltől kezdve átmenetileg nem közlekednek vonatok Németország felé.

Moszkva, augusztus 28. Naggiar moszkvai francia nagykövet hétfőn reggel 8 órkor repülőgépen elutazott Moszkvából és Stockholmon át Párisba repült.

London, augusztus 28. A rendőrfőparancsnok felhívta a londoni rendőrség 3000 nyugállományú tagját, hogy jelentkezzék szolgálattételre.

Bern, aug. 28. A szövetségi tanács elhatározta, hogy kedden hajnali 5 órakor szolgálatba állítja a határvédő csapatokat.

Newyork, aug. 28. (Havas) : Az Amerikában élő lengyelek több mint egymillió dollárt gyüjtöttek a lengyel nemzetvédelem alapjára.

London, aug. 28. (Stefani) : A Thetis elsüllyedt tengeralattjárót felemelték és majdnem 8 mértföldnyire vitték a part felé.

London, augusztus 28. (MTI.) Liverpoolban hétfőn délelőtt két levélszekrényben bomba robbant.

Vitéz Bonczos Miklós államtitkár Debrecenben

Értekezett Hajdú megye főtisztviselőivel és a város polgármesterével. — Tájékoztatta magát a közigazgatási és közbiztonsági állapotokról.

Vitéz dr *Bonczos Miklós* belügyi államtitkár vasárnap reggel Hódmezővásárhely és Makó meglátogatása után a déli órákban Orosházára érkezett, majd onnan folytatólag Békéscsabán és Gyulán tett hivatalos látogatást, este félnyolckor Bihar vármegyébe folytatta útját és a megye székhelyén, Berettyóújfaluban tartott hivatalos szemlét a vármegyei és községi közigazgatás fölött.

Debrecenbe este 9 órakor érkezett és a vármegyeházán a főispán helyettesét, Rásó alispánt kereste fel. *Még az este folyamán értekezett a vármegye főtisztviselőivel, a város polgármesterével és részletesen tájékoztatta magát a közigazgatási állapotokról, majd a rendőrségnek és a közbiztonsági szerveknek a jelentését fogadta.*

A belügyi államtitkár a hétfő reggeli órákban a városházán és a belügyi kormányzat alá tartozó egyes állami intézményeknél tett látogatást, majd folytatta hivatalos körútját Szatmár és Szabolcs megyékben.

Uj statárium-rendelet

A jövőben bármilyen bűntettre elrendelhető a rögtönbíráskodás.

Budapest, augusztus 28. A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a m. kir. miniszteriumnak a rögtönbíráskodási eljárás szabályainak a megállapítása tárgyában kiadott rendeletét, mely az úgynevezett statáriális eljárást mind béke, mind háború idejére szabályozza és a korábbi rögtönbíráskodási eljárás szabályaitól csak annyiban tartalmaz eltérést, hogy a rögtönbíráskodás a jövőben bármilyen bűntettre elrendelhető, illetőleg annak kihirdetését a miniszterium rendeli el.

Szovjet-betörés Mandzsuriába

Tokió, aug. 28. **Hailarból jelentik, hogy augusztus 20-án két gépesített szovjet-mongol hadosztály átlépett a Khalka folyón és mintegy 15 kilométer mélységben előre nyomult. A szovjet-mongol csapatok előrenyomulás közben átkarolták a japán erőket. A japán csapatos augusztus 24-én ellentámadásba mentek át.**

Kormányváltozás Japánban

A mikádó elfogadta a kormány lemondását

Tokió, augusztus 28. A japán kormány elhatározta, hogy lemond. *Hiramuna* miniszterelnök megjelent a császárnál és közölte vele a kormány lemondását.

Tokiói politikai körökben a lemondást a német-orosz szerződés által Európában teremtett új helyzet logikus következményének tekintik, mert — mint kijelentik — Japán eddigi kínai és európai külpolitikája új kérdésekkel került szembe.

Hír szerint intézkedéseket jelentettek be, amelyek a belpolitikai egység fokozását célozzák, hogy világpolitikai események bekövetkezése esetén a kormány nagyobb erőre támaszkodhassék.

Tokió, augusztus 28. A császár elfogadta a Hiramuna-kormány lemondását. A kormány ideiglenesen folytatja az állam ügyeinek intézését.

Miért mondott le a japán kormány

Tokió, augusztus 28. Hiramuna, a lemondott miniszterelnök a sajtónak adott nyilatkozatában kijelentette kormánya lemondásával kapcsolatosan, hogy az utóbbi napok eseményei a japán politikát új irányzódásra kényszerítik mind a külpolitika, mind a belpolitika terén. A Contemporant Japán című folyóiratban Kohno vezérőrnagy a politikai helyzettel és az orosz-japán viszonnyal kapcsolatosan lehetségesnek mondja, hogy Japán és Szovjet-Oroszország támadást kizáró szerződést köt egymással.

Általában Nebuyuki tábornokot tartják a miniszterelnöki tisztség legesélyesebb jelöltjének. Nobuyuki már Ugaki kormányában helyettes miniszter, majd pedig tárcanélküli miniszter volt.

Tokió, augusztus 28. Az új kormány megalakítását Abe tábornokra bízzák. Hír szerint Isogai tábornok, a kvantungi hadsereg vezérkari főnöke lesz a hadügyminiszter, a haditengerészeti tárcát pedig Yoshida altengrnagy fogja vállalni.

Haza készül a windsori herceg

London, aug. 28. A windsori herceg, aki jelenleg a Rivierán tartózkodik, megtette az előkészületeket a hazautazásra. A Daily Express párisi távirata szerint a windsori herceg máris kijelentete, hogy abban az esetben, ha a háború kitörne, azonnal hazautazik. Azt kéri azonban, hogy felesége elkísérhesse őt Angliába. A herceg baráti körében, mint a Daily Erpress jelenti, kijelentették, hogy a herceg minden előkészületet megtett a hazautazásra és hajlandó vállalkozni bármilyen feladatra, amelyet az angol kormány reáruház.

Apolja kezét! Manikürözzön Rencznél, Kossuth u. 4. Városház épület.

Szenzációsan szép anyag érkezett a debreceni fényképkiállításra

A Debreceni Fotoklub II. nemzetközi, művészi fényképkiállítására — mely szeptember 2—16-ig lesz a Déri-múzeum négy nagy termében, szenzációsan szép anyag érkezett be a világ minden részéből. Hatszáz szebbnél szebb képet állítanak ki. Már az első átvizsgálásnál kiderült, hogy a tavalyi csodálatosan szép képgyüjteménynél sokkal szebb az idei tárlat. Több világhírű amatőrművész is küldött be képet és nagyon nehéz lesz a bírálóbizottságnak dönteni az elsőbbség tekintetében.

Egy fővadász lelőtt három embert

Miskolc, aug. 28. Vasárnap éjszaka Büdzsérc községben Domoszlai Gy. fővadász hazafelé menet be akart térni egy kocsmába, a benn szórakozó társaság azonban tiltakozott az ellen, hogy vadászpuskával menjen közéjük. A kocsma előtt dulakodás támadt s a fővadász három lövést adott le. Lénárt János és Csillai Juliánna meghalt, Pocik Miklós pedig életveszélyes sérüléseket szenvedett és a miskolci kórházba szállították. A csendőrök a vadászt őrizetbe vették.

Autókatasztrófa nyolc sebesülttel

Miskolc, aug. 28. Vasárnap este a Miskolc—lillafüredi műúton egy társas és egy személygépkocsi egymásnak futott. A személygépkocsi utasai közül Debnár György és felesége, valamint Tibor fiuk, a társasgépkocsi utasai közül pedig Éles László és felesége, valamint László fiuk, továbbá Éles Bertalan és Kajtos Mária súlyos agyrázkódást szenvedett. A sérülteket az Erzsébet kórházba szállították.

Macsek és a horvát miniszterek Belgrádban

Zágrábba összehivták a horvát népképviseleti gyűlést.

Belgrád, augusztus 28. Macsek dr h. miniszterelnök négy horvát miniszterével hétfőn reggel Zágrábból megérkezett Belgrádba, ahol ünnepélyesen fogadták őket. A délelőtt folyamán a horvát miniszterek átvették hivatalukat, majd 10 órakor megtartották az első miniszertanácsukat. Macsek és társai hétfőn este indulnak vissza Zágrábba, ahol kedden reggelre összehivták a horvát népképviseleti gyűlést. A népképviselet, amely a december 11-i választásokon többséget kapott képviselőkből áll, ezúttal utoljára ül össze. Macsek az ülésen bejelenti előttük a megegyezés megkötését, majd pedig a horvát népképviselet fel fog oszlani, hogy helyét átadja a törvényes horvát szábornak.

Vásárlójegyek Németországban

Berlin, augusztus 28. (Német Távirati Iroda.) *Az elsőrendű fontosságú fogyasztási cikkeknek minden fogyasztó számára való biztosítása céljából bevezették bizonyos élelmiszerekre, továbbá szappanra, szénre, valamint szövőanyagokra és cipészárukra az általános jegykötelezettséget. Ennek alapján az említett fogyasztási cikkeket a fogyasztók ezentúl csak hatósági jegy ellenében kaphatják.* Az élelmiszerekre, a szappanra és szénre a hatóságok először úgynevezett kiutalólapot állítanak ki, amely egy hónapra érvényes. Jegykötelezettség alá nem tartoznak a tojáson és kakaón kívül az elsőrendű élelmiszerek, mint a kenyér, a búzaliszt, a rozsliszt és a burgonya.

A jegyeket a hatósági megbízottak huszonnégy óra alatt valamennyi fogyasztónak kikézbesítik. *Szövőanyagokra és cipészárukra jegyeket csak különleges javaslatra adnak ki, ha a szükséglet kimutatható.* Hogy milyen szövőárukra és cipészárukra áll fenn a jegykötelezettség, azt később még közlik. Annak megítélésébe, hogy az említett cikkekben a beszerzés szükségessége fennáll-e, már a legközelebbi napokban bizonyos árukat nem lehet-e a jegykötelezettség alól mentesíteni.

Berlin, aug. 28. (Német T. I.) : **September hó elsejétől kezdve a személyi gépkocsik és szeptember 3-tól a tehergépkocsik, továbbá minden egyéb fogyasztótelep számára benzint és benzinneműeket, csupán ásványolaj jogosítvány és benzintartály kiutalójegy ellenében szolgáltatnak ki, hogy az üzemanyag tekintetében is biztosítsák a benzin és benzinneműek méltányos elosztását.**

Pigniczky István
A szegedi hirneves Brauswetter órásnak tanitványa
12 évig elsőrendű szakmunkása volt. — CSAPÓ-UTCA 12. SZ

Befejeződött a nemzetközi teniszverseny

Budapest, aug. 28. Hétfőn délután befejeződött a magyarországi nemzetközi tenniszbajnoki verseny. A férfiegyes döntőben Gábory MAC legyőzte von Gramm német versenyzőt. Harmadik lett BBTE és Szigethy UTE. Vegyespáros döntőjében az Asboth—Körmöczy BBTE pár legyőzte a Gábory MAC—Kaeppel német együttest. A Cramm—Somogyi pár legyőzte a Rosenthal—Stolpe párt. A női páros döntőjében a Somogyi—Körmöczy pár legyőzte a Bárd—Paksiné párt

IRÓGÉPEK kölcsönzése **HURAY**, Iparkamara T: 17-93

FILLEREKÉRT a legszebb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

A szeptember 4-iki közgyűlés dönt a debreceni színház kérdésében

Kölcsey polgármester a döntés előtt még Hóman kultuszminiszterrel tárgyal

A közeledő sziniszezon mindjobban sietteti a debreceni színház ügyének kibontakozását. Debrecen közönsége egyre nagyobb érdeklődéssel várja ebben a kérdésben a döntő szót, hiszen egy hónappal a szezon kezdete előtt még hivatalosan nem foglaltak állást egyik irányban sem. Bár az a tény, hogy utóbb Szeged is csatlakozott a stagione-rendszerhez, szinte bizonyossá teszi, hogy Debrecen számára sem marad más választás, mégis az idő rövidsége miatt a tizenkettedik órája annak, hogy kimondják az illetékesek a kérdésben a döntő szót.

A „Debreczen" munkatársa kérdést intézett erre vonatkozólag dr. Kölcsey Sándor polgármesterhez, aki a következőket mondotta:

— A színház kérdésében közelesen megtörténik a döntés... A közgyűlés, melyet minden valószínűség szerint szeptember 4-ére hívunk össze, fogja kimondani a döntő szót, miután annak idején a közgyűlés kötötte meg a szerződést Horváth Árpád igazgatóval. Előzőleg még szeretnék a kultuszminiszter urral erre vonatkozólag megbeszélést folytatni, a döntést azonban, ismétlem, a közgyűlés van hivatva megtenni.

Arra a vonakodásra terelődik a szó, amivel Debrecen a stagionet fogadta, mely pedig határozottan jószándékú és ma szinte egyetlen kivezető utat jelentő megoldás a vidéki színészet válságos helyzetében.

— Az önálló színház — mondotta dr. Kölcsey Sándor polgármestre — a vidéki színészet szempontjából feltétlenül szükséges az én felfogásom szerint, mert a színészképzés nem tökéletes, ha nem sokoldalú. A vidéki színészetnél ennek a sokoldalúságnak a lehetősége meg van. Hiszen Budapest csaknem minden valamire való művésze vidékről került fel s a színész egész egyéniségén meglátszik ez a sokoldalúság, rugalmasság, amit vidéki színjátszása alatt a szerepek széles skáláján át szerzett meg.

— De szociális szempontból is nézve a dolgokat a staggione rendszer nem elégíti ki azokat az igényeket, amelyeket a színészet az otthon és a család szempontjából a maga számára megkívánhat. Ahol kéthavonta változtatni kell állomáshelyét a színésznek, nem lehet szó, vagyis legalább is nagy nehézségekbe ütközik a gyermeknevelés a család és az otthon fenntartása.

— Azt kell, hogy mondjam, ezeknek a szempontoknak tekintetbevétele után, hogy a két legnagyobb vidéki magyar városnak kötelessége felhasználni az alkalmat és a kultuszminiszter urat erről tájékoztatni.

— Bár rendkívül nehéz ebbe beleszólni, mert végeredményben jelenleg a helyzet az, hogy a színészetnek autonóm testület — kamara — áll rendelkezésére, a saját kezében van sorsa intézése. Összeegyeztetve a kívánalmakat, nekik kell ezt belülről elintézéshez juttatni. A másik faktor ebben a kérdésben a kultuszminiszter, aki ugyancsak döntő szót van hivatva kimondani e kérdésben.

— De úgy érzem — folytatta Kölcsey polgármester — kötelességünk rámutatni arra a tényre, hogy nem látjuk arányban állóknak a régi rendszer megszűnése és az újabb rendszer bevezetése közötti előnyöket. Két szempont jut érvényre ebben az arányosításban. Az egyik a gazdasági szempont, amely a jobb megélhetést van hivatva a színészet számára megteremteni. A másik szempont a művészi, amely a sok próba és a darabok részletesebb kidolgozása révén tökéletesebb előadásokat nyujthat. Nem helytálló egyik szempont sem, véleményem szerint, éppen ez előbb említett okoknál fogva, mert a vidéki színészet sokoldalúsága több pedagógiai értéke nagyobb alkalom arra, hogy a színészethez elkerülhetetlenül szükséges zsenialitást és tehetséget felszinre hozza.

— Vajjon a stagione rendszer tervbe vett 17 darabja elegendő-e ahhoz, hogy ezt a sokoldalú színészképzést és csiszolást végrehajsa?

— Kérdéses bizony, hogy jelent-e 17 darab alapos kimunkálása, csiszolása olyan pedagógiai értéket, mint sokkal több szerep, habár felületesebb alakítása is. A zsenialitás ebben bontakozik ki inkább, nem csiszálásban. Abban lehet szép technikai munkát végezni, de nem zenei nevelést.

— Az eddigi tervek szerint a városok eddigi támogatása mellett az állam is hozzájárul 20.000 pengővel egy-egy stagione társulat támogatásához. Véleményem szerint, ha az állam eddig is hozzájárult volna, csak annyival, amennyivel a város hozzájárult színházának fenntartásához, akkor a nehézségeket sikerült volna átvészelni a színházaknak.

— Egyetemes érdekből úgy érzem, szükséges volna, hogy 2—3 vidéki nagy városban a régi rendszer tartassék fenn. Ehhez járul a tradiciók kérdése is, amely a közönség és színház között fejlődött ki hosszú időn keresztül.

— Meg kell vallanom őszintén azt is — mondotta Kölcsey polgármester, — hogy kényelmi szempontból a városoknak a staggione-rendszer igen jó megoldás volna. Az ügyeket, úgy az anyagiakat, mint a művészieket, a kamara intézné és annak közvetlen felügyeleti hatósága a kultuszminisztérium, a közönség szinházranevelése szempontjából pedig a staggionne előnye kétségtelen és elvitathatatlan.

— Ugy értesültem, hogy Hóman miniszter úr Kiss Ferenc kamarai elnök felfogását osztja, mert felelősséget érez abból a szempontból, hogy az új rendszer mellett végeredményében a színésztestület teljes egyeteme foglalt állást. Hiszen végeredményében nincs abban semmi veszély, hogy esetleg 2—3 évig a staggione rendszert valósítják meg s egyes városok azután a tapasztalatok alapján visszatérhetnek a régi rendszerhez. A staggione ezalatt bebizonyíthatja életképességét, új színigazgatókat nevelhet és hozhat sok jót.

— Megtörténhet végtére az is, hogy abból a kisérletből igazi megoldás születik meg. Csak egy ilyen régi színházi kultúrájú városnál, mint Debrecen, nem lehet aggodalmaskodás nélkül feladni az önálló színházat, bár intelligenciánk megérdemli ezt, mert nem támogatja eléggé. Moziba még csak elel jár, de a színházat. Pedig milyen különbség van a kettő között...

Utoljára még egy kérdést vetünk fel dr Kölcsey Sándor polgármesternek:

— A város természetesen a 20,000 pengős állami támogatás mellett is nyujtani fogja az eddigi szubvenciót? — érdeklődünk.

— Ez a kérdés még nincsen részletekbe menően tisztzva, de mindenesetre az eddigi támogatást adni fogjuk a színháznak. Azt aztán nem tudom, hogy a kamarának, vagy a minisztériumnak adjuk azt az összeget a négy társulat közötti szétosztásra, — vagy más megoldás vetődik fel.

A lényeg mindenesetre az, hogy a szeptember 4-iki közgyűlésen megtörénik a döntés, amire mielőbb égetően szükség van. Bár a döntés azután, hogy Horváth Árpád nem kapott koncessziót s Szeged is staggione rendszerhez csatlakozott, nem lehet kétséges. De nem lehet azért sem mert a staggione direktorok már öt napja javában szervezkednek folynak a szerződtetések, a vidéki színészek elitje már le van kötve s Debrecen, ha az önálló színház mellett döntene, még ezután kellene pályázatot hirdetnie az igazgatói állásra. A többi társulat szervezkedésének befejezése után viszont már aligha maradna olyan kvalitású színész szerződés nélkül, akik az önálló színházban a tradíciókhoz méltóan tudnák képviselni a debreceni színjátszást.

„A turáni kard egyik vége Tokiónál, a másik Dévénynél van"

A japán—magyar testvériség ünnepe Debrecenben.

Szép ünnepség keretében áldozott vasárnap a Vígszínházban a japán—magyar testvériség eszméjének a Turáni Társaság. A nézőtér — melyet a magyar nemzeti színekkel és japán lobogó, felkelő napjával díszítettek —, zsúfolásig megtelt. Az előadásra várta a debreceni közönség a japán követség ügyvivőjét és tisztikarát is, akik azonban a külpolitikai helyzettel kapcsolatos elfoglaltságuk miatt távíratilag mentették ki magukat, jókívánságaikat küldve Debrecen közönségének.

Dr Bencsi Zoltán, a magyarországi turanizmus vezetőjének előadásával kezdődött a megkapóan szép kultúrünnepély. Dr Bencsi Zoltán rámutatott arra, hogy az európai történelemírás célzatosan azt hírdeti, hogy mi mikor ezer évvel ezelőtt bejöttünk mai hazánkba, félvad, nomád nép voltunk. Ez a történelemírás több szempontból is tudatosan ferdítő és rosszindúlatú. Elsősorban mi nem ezer, hanem turáni és szittya őseinkben háromezer év óta birjuk ezt a földet, melyhez nálunk régibb joga senkinek nincsen. Háromezeréves turáni uralom hírdeti, hogy ez a föld a magyarságé az egész Kárpát medencével. De hazugság az is, hogy félvad, nomád nép voltunk. Mi mikor megjelentünk az európai történelem színpadán, az egész kontinens hódolt nekünk és már akkor külön írásunk és sajátos kultúránk faji jelleggel átitatott művészetünk s az egész világon legfejletteb haditudományunk volt. A legelesettebb magyar paraszt ereiben is turáni szittya-nemesek vére kering, a világ urainak leszármazottja.

— A mi honfoglalásunk nyugaton ragyogott fel a turáni dicsőség, a hunok, szittyák szereplésekor szintén. Ma pedig keleten kél a turáni dicsőség napja, a japán nép diadalmas előretörésében. A turáni kard egyik vége Tokióban, a másik Dévénynél van, a magyarságnál. A japán írott történelem 2600 évet mutat fel. Legerősebb jellem vonása a haza imádata és a császár a Nap fia családjának tisztelete.

A japán ember magábazárkózott, ő magát csak a közösség egy sarjának, a nemzeti fa egy levelének érzi. Mikor harcba indul, asszonya egy pohár vizet nyujt neki s ez a pohár víz jelzi, hogy eloltotta lelkében mindazokat a tüzeket, melyek hazáján kivül családjáért, gyermekéért égtek, a naptól kilép a család bűvköréből és csak a nemzetének él. Rájuk rakódott egy más világrész éghajlatának, táplálkozásának sajátos mása, de a vérkutató tudomány megállapította, hogy Európában a magyarok vércsoportja áll legközelebb a japán és mongol vércsoporthoz. Japán azért igyekszik elfoglalni Kínát, mert Kína nem tudta magát megvédeni a betolakodó idegenektől és azok fészke lett. Japán átérzi a magyar testvériséget. Rettenetes önfegyelem él abban a nemzetben, melyet — mondotta dr Bencsi — távíratilag köszöntünk a követségén át erről a gyűlésről kifejezve a velük való testvériség érzését.

A nagy tapssal fogadott előadás után két filmet mutattak be, mely a japán tájakon, japán szokásokon átizzó lélek súgárzott a közönségre. Az egyik a japán halászatot, a másik a japán ipar produktumait, ahogy feldolgozza a halászat termékeit. A „Szamuráj lánya" c. filmremek a japán lelket tárja fel, azt amelyiket a vulkán háborgása, a minden pillanatban ráleselkedő örök veszély nevel bátorságra.

A közönség nagy tetszéssel és figyelemmel nézte a filmeket.

Agyonütötte ásóval a férjét egy józsai asszony

A józsai csendőrség jelentette telefonon a debreceni ügyészségnek, hogy vasárnap délután gyilkosság történt a Debrecen mellett elterülő Józsa községben. Egy idős asszony ásóval ütötte agyon a férjét.

A jelentés szerint Németi Sándorné Balogh Zsuzsánna a férjével délután a ház kertjébe ment le és ott dolgozgattak egy kicsit. Munka közben az idős házaspár összeszólalkozott és a vita annyira elfajult, hogy a fiatalabb Németi Sándorné felkapta a kezeügyében lévő ásót és teljes erővel fejbevágta vele férjét.

Az ütés az ásó élével érte a 64 éves Németi Sándort, akinek fejét széthasította és agyveleje szétroncsolódott.

Németi Sándor azonnal meghalt. Felesége csak ekkor döbbent rá szörnyű tettére és sikoltozva hivta a szomszédokat segítségül. Orvost hívtak, de az csak a bekövetkezett halált tudta már megállapítani.

Németitiénét a csendőrség őrizetbe vette és kihallgatta. Az asszony azt mondogatja hogy

ő nem akarta megölni férjét,

de az nagyon kötekedett vele, veszekedett és annyira felbőszítette, hogy már nem tudott uralkodni magán és hozzávágta az ásót, hogy hagyja abba már a szót.

Zsögöd Jenő vizsgálóbíró hétfőn délután kiutazott Józsára, hogy a helyszini kihallgatásokat megtartsa. A vizsgálóbíró nemcsak az asszonyt fogja kikérdezni, hanem a szomszédokat is és mindazokat, akik a házaspár életét ismerték, hogy tiszta képet kapjon az előzményekről.

— A magyar leventék nagy sikere Berlinben. Berlinből jelentik: A német lapok lelkes cikkekben számolnak be a magyar levente-vezetők berlini látogatásáról. A Völkischer Beobachter kiemeli, hogy a magyar leventék igen jó benyomást tettek Berlin közönségére katonás magatartásukkal és kiváló kiképzettségükkel. A berlini lakosság igen nagy érdeklődéssel kísérte a levente-ifjak pompás díszmenetét és felvonulását Berlin uccáin.

Szerdán temetik Debrecenben dr Vargha Elemér ny. polgármesterhelyettest

Debrecen város társadalma részvéttel értesült arról a gyászhírről, mely dr *Vargha Elemér* nyugalmazott polgármesterhelyettes haláláról számolt be. Most váltak ismeretessé Vargha Elemér halálának körülményeiről.

Dr Vargha Elemér július közepén utazott el Debrecenből Balatonfüredre nyaralni. Pár nappal ezelőtt nyaralása befejeztével Bajára utazott rokoni látogatásra, felesége családjához. Itt lett hirtelen rosszul. *Bélzáródás lépett fel nála s műtét vált szükségessé. Szívgyengesége miatt azonban nem lehetett a műtétet végrehajtani s dr Vargha Elemér szombatra virradó éjszaka elhunyt.*

Dr Vargha Elemér 35 évet töltött el Debrecen város szolgálatában. Munkásságát a legfelsőbb helyen is elismerték és 1930-ban kormányfőtanácsossá nevezték ki. *1936 április elsején vonult nyugalomba.* Társadalmi téren is többirányú munkásságot fejtett ki. A Vöröskereszt Egyesület debreceni fiókjának elnöke volt. A Területvédő Liga, majd a Revíziós Liga vezetőségében is helyet foglalt. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja. Debrecenben a *Dalmy* család, a fővárosban nővérének gyermekei, *Sztojanoff Milán* ezredes felesége, *Petzkó Szokolay Adrien* és dr *Petzkó Szokolay Elemér* honvédelmi miniszteriumi titkár gyászolják megrendült lélekkel.

Hétfőn Debrecenbe szállították dr Vargha Elemér holttestét. Temetése szerdán, augusztus 30-án délután öt órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából.

Debrecen város külön gyászjelentést bocsát ki, elhelyezi a város koszorúját ravatalán és díszőrséget ad a ravatalhoz. A végtisztességtételen a város nevében dr *Zöld József* polgármesterhelyettes, utódja hivatali helyén, fogja búcsúztatni.

A negyedik emeletről a násznép kőzé ugrott a búskomor leány

Budapest, aug. 28. Különös körülmények között lejátszódott öngyilkosság történt Budapesten az Izabella ucca 75. sz. alatt.

Ebben a házban éppen esküvő volt. Amikor a násznép visszaérkezett a templomból és áthaladt az udvaron, a negyedik emeletről sikoltás hallatszott, **egy fiatal leány a korláton keresztül az udvarra vetette magát. Közvetlenül az esküvőről visszatérő pár előtt zuhant a kövezetre a fiatal lány, aki szörnyet halt.** A rendőrség megállapította, hogy az öngyilkos lányt Kertész Boriskának hívták, aki szombaton este érkezett rokonaihoz édesanyjával Kunhegyesről. A leányt azért hozták fel Pestre, mert búskomor volt és gyógykezeltetni akarták. Kertész Boriska búskomorságát **szerelmi csalódás okozta.** Tegnap délután éppen az orvostól jött haza **a kunhegyesi leány rokonaival.** Mikor felértek a negyedik emeletre, megérkezett a házba a lakodalmas pár. Kertész Boriska a negyedik emeletről **látta a vőlegény és a menyasszony érkezését. Mielőtt még megakadályozhatták volna, rokonai szemeláttára levetette magát az udvarra.**

A budapesti rendőrség jelentése a nyilasok megakadályozott tüntetéséről

Hatvanhat eg yént előállítottak

Budapest, augusztus 28. A budapesti rendőrség a következő hivatalos jelentést adta ki:

Hubay Kálmán és több nyilaspárti országgyűlési képviselő engedélyt kért vasárnap délelőtt 11 órakor a Budai Vigadóban tartandó képviselői beszámoló gyűlésre, valamint arra, hogy onnan a gyűlésen résztvevőkkel együtt a német és olasz követségekre vonulhassanak, együttérzésük tüntető kifejezése céljából.

A főkapitány — a sajtóban már ismertetett okból — sem a gyűlést, sem a felvonulást nem engedélyezte. A nyilaspárti országgyűlési képviselők erre úgy határoztak, hogy az említett követeknél tisztelgő látogatást tesznek és erről a párt nyilaskeresztes tagjait röpcédulák útján értesítették.

Vasárnap délelőtt 11 órakor a nyilaskeresztes párt 25—30 országgyűlési képviselő tagja autókon felvonult az olasz, majd a német követségek elé, ott kiszállva, a követség épületei előtt a gyalogjárdán felsorakozott és jobb karjaikat felemelve, párperces néma tüntetést rendezett.

Amint az országgyűlési képviselők autói a Múzeum körúton feltüntek, a gyalogjárókon sétáló mintegy 2—300 főnyi tömeg — amely már a képviselők megérkezését várta — a német és olasz államfő éltetésébe kezdett, majd a nyilaskeresztes párt jelszavait kiabálva, politikai ízű tüntetést rendezett, azonkívül a törvényekbe ütköző tartalmú röpcédulákat szórt.

A rendőri karhatalom a tüntetőket szétoszlatta.

Hasonló, a német és olasz államfők éltetésével kezdődő, de *politikai jellegű kiabálásokkal végződő tüntetések voltak még a város több pontján*, így a Kálvin tér, Baross ucca, József körút, Andrássy út és Erzsébet körutakon.

A rendőri karhatalom közbelépése azonban a tüntetés további elfajulását mindenütt meggátolta. *A karhatalom 66 egyént állított elő.* Az eljárás ellenük folyamatba tétetett.

Szűcsmunkákat
szépen és jól készít
Hagymási szűcs
Piac u. 63. udvar.

Hat ref. tanítói állás betöltéséhez hozzájárult a kultuszminiszter

A debreceni református egyháznál — mint már megírtuk — **hét tanítói és két tanítónői állás üresedett meg.** A presbiterium meghírdette a pályázatot is abban a reményben, hogy a miniszter az állások betöltését kellő időben engedélyezi. A hozzájárulási kérelmet kellő időben felterjesztették, hogy a választásokat már szeptemberben megtarthassák. Jövő hónap 3-ikára kitűzték a presbiteri gyűlést, de ezt is el kellett most halasztani, mert a miniszteri hozzájárulás kellő időben nem érkezett meg.

Most megjött a kultuszminisztériumból **négy állás betöltésére a hozzájárulás, sőt újabban megérkezett még két állás betöltésére az engedély.** Egy női tanítói állásra a hozzájárulást a miniszter megtagadta azzal az indokolással, hogy már régebben megszüntette és a kultusztárca költségvetéséből törölte a hozzájárulást. Igy végeredményben még két állás engedélyezése van függőben. Ezekre az állásokra a miniszteri hozzájárulást az egyház tegnap megsürgette. Amint az engedély megérkezik, nyomban kitűzik a presbiteri gyűlést és a tanítóválasztást.

A zsidótörvény végrehajtása a városi törvényhatóságnál

A zsidótörvény végrehajtási utasítása értelmében Debrecen város törvényhatóságánál is létrejönnek bizonyos változások. A zsidónak számító törvényhatósági tagokat törlik a névsorból. A felülvizsgálatot a központi választmány, melyet *Zöld József* polgármesterhelyettes szeptember elején hív össze, fogja végezni. Addig is folyamatban van azonban a letárgyalás alá kerülő anyag előkészítése. *Szeptember 4-én jár le a törvényben megállapított 15 nap a zsidótörvény idevonatkozó új rendelkezéseinek végrehajtására.* Azonban már több személynél megoldódott a helyzet a tag előzetes lemondásával.

Érdekes, hogy Debrecenben még egyetlen jelentkezés sem történt a tanusítvány kiadása végett azoknak a debreceni polgároknak részéről, akik a zsidótörvény értelmében nem tekintendők zsidónak. Ezzel kapcsolatban a polgármester tájékoztató hirdetményt bocsát ki. A tanusítványokat a benyujtott igazoló okmányok alapján az elsőfokú közigazgatási hatóság adja ki. A város illetékes ügyosztálya kizárólag azok számára ad ki tanusítványt, akik a zsidótörvény 1. szakasza szerint tekinthetők kivételnek.

Balogh Jenő a magyar élniakarásról beszélt a presbiteri kongresszuson

A presbiteri szövetség vasárnap tartotta VIII-ik országos kongresszusát. A kongresszuson az ország valamennyi presbiteri testülete képviseltette magát. A templomban *Söröss Béla* püspök prédikált, a közgyűlésen *Balogh Jenő* világi elnök mondott nagyszabású beszédet.

— Míg mi itt tanácskozásunk, más országokban történelmi események dübörögnek. Ilyen korszakban nem beszédre, hanem egybefogásra és cselekedetekre van szükség. Aki ilyen komoly időben, amikor az egész magyar nép sorsa is évtizedekre eldől, szembeállítja a magyart a magyarral, az vagy nem tudja mit cselekszik, vagy nem jó hazafi.

— Mindenkinek, akiket illet pedig kiáltsuk oda, hogy a magyar nemzet élni és haladni akar.

— Sokan azt gondolják, hogy a tennivaló rendkívül egyszerű és könnyen keresztülvihető. Így gondolják ezt a tájékozatlanok, a mindent sarkából kidönteni sóvárgó csoport. Mi átérezzük a nehézségeket. Kötelességünknek tartjuk egyformán és nyomatékosan szolgálni az állami rendet és a társadalmi igazságot. Szembe fogunk helyezkedni a tömegszenvedélyekkel, hogy az állami rend sértetlen maradjon.

— A társadalmi, politikai javításokat és alkotásokat a magyar nemzet géniuszának megfelelően évtizedeken kialakult történelmi érzékkel úgy vigyék át az életbe, hogy az simuljon a magyar alkotmány és szabadság s a törvényhozási szabályokhoz.

A presbiteri szövetség a kongresszusról üdvözlő táviratot intézett Horthy kormányzóhoz. *Tasnádi Nagy András* igazságügyminiszter, a budapesti egyházmegye gondnoka tartott ezután előadást.

Ujabb baleset az Alföldi Takarék bontásánál

Hétfőn újabb baleset történt az Alföldi Takarékpénztár bontási munkálatainál. Maklári György Fancsika ucca 36. alatti napszámosnak munkaközben egy darab tégla a fejére esett. A napszámos véresen terült el a földön és elvesztette eszméletét. Kihívták hozzá a mentőket, akik elsősegélyben részesítették, majd kiszállították a klinikára. Megállapították, hogy a tégla — mely körülbelül 6—8 méter magasról esett a fejére — nyolc centi hosszú, csontig hatoló zúzott sebet ejtett rajta. A klinikáról a Sámsoni út 60. sz. alá vitték. A vizsgálat megindult a felelősség megállapítására.

Dauer vegyi úton! Gép és villany mellőzésével. Készíti a legujabb divat szerint **Ádám. Rencz** üzlet, **Kossuth u. 4. sz. Városház** épület.

Elutaznak Romániából az amerikaiak

Bukarest, augusztus 28. A bukaresti amerikai követség figyelmeztetést intézett a Romániában tartózkodó amerikai állampolgárokhoz, hogy a mostani nehéz nemzetközi helyzetben a követség semmi felelősséget nem vállal azokért, akik nem hagyják el az ország területét. Romániában több mint 100 amerikait foglalkoztatnak a petróleumiparban és egyéb ipari vállalatoknál.

Dánia fentartja semlegességét

Stockholm, augusztus 28. *Munch* külügyminiszter beszélgetést folytatott a Reuter Iroda munkatársával, akinek a következőket mondotta:

Dánia szilárdan elszánta magát arra, hogy bármilyen háború esetén fenntartja semlegességét. Arra a kérdésre, hogy hogyan védi meg semlegességét, kijelentette, hogy a dán hajóraj és hadsereg készen áll. Bizonyos benne, hogy Svédország, Norvégia és Finnország is megvédi semlegességét.

A német-orosz árúcsere

Berlin, augusztus 28. A német-szovjetorosz egyezményről most részletek kerültek nyilvánosságra. Eszerint a 200 millió márka német hitelből az első évben 120 millió márkát vesznek igénybe. A Németországba szállítandó szovjetorosz áruk között mezőgazdasági és erdőgazdasági termékek, valamint ipari nyersanyagok és félgyártmányok jönnek szóba. Természetesen szó van kőolajtermékek szállításáról is.

Danzigból nem mehet tehervonat Lengyelországba

Danzig aug. 28. A danzigi szenátus közzétette azt a rendeletet, mely megtiltja a Danzigból Lengyelországba irányuló tehervonat közlekedést és elrendeli a Lengyelországból Gdyniába menő tehervonatok lefoglalását.

Anglia és Franciaország is tiszteletben tartja Belgium semlegességét

Brüsszel, augusztus 28. A Belga Távirati Iroda a következő közleményt adta ki:

III. Lipót belga király kihallgatáson fogadta a brüsszeli angol és francia nagykövetet, akik ünnepélyesen kijelentették, hogy ha Belgium megőrzi semlegességét, az angol és francia kormánynak hagyományos politikájához hiven az a szilárd elhatározása, hogy azt tiszteletben tartja.

Mozgósítás Hollandiában, Belgiumban

Hága, augusztus 28. A kormány mozgósította a szárazfildi haderőt és haditengerészetet.

Brüsszel, aug. 28. A nemzetvédelmi miniszter elrendelte a mozgósítás „B" szakaszának alkalmazását. A polgármesterek utasítást kaptak, hogy falragaszokon hozzák a lakosság tudomására az intézkedést, amely csupán az óvatosság céljait szolgálja.

A holland királynő rádiószózata

Amsterdam, aug. 28. Vilma, holland királynő hétfőn este rádióbeszédet intézett a holland néphez. Kijelentette, hogy a holland kormány kötelességének érezte, hogy a szárazföldi és tengeri haderőt hadikészültségbe helyezze. Komoly a helyzet, de a tárgyalásokat még nem szakították meg. Mindamellett számolni kell a fegyveres összetűzés lehetőségével. Ha erre sor kerülne, Hollandia fenntartaná legszigorúbb semlegességét.

Olaszország fentartja Japánnal a jóviszonyt

Tokió, augusztus 28. Az olasz nagykövet hétfőn megbeszélést folytatott az európai helyzetről Arita külügyminiszterrel. Mint a Domei Iroda jelenti, az olasz nagykövet kifejezésre juttatta, hogy *az olasz kormány fenn akarja tartani baráti kapcsolatait Japánnal. Olaszország reméli, hogy a legutóbbi fejlemények nem befolyásolták ezt a viszonyt.*

LEGUJABB

Róma, augusztus 28. (MTI.) A hivatalos lap mai száma Mussolini rendeletét közli, amely szerint Olaszország területén éspedig az anyaország, Olasz-Keletafrika, valamint az Egei-tenger olasz birtokállományának átrepülését polgári repülőgépek számára megtiltja.

London, augusztus 28. A japán és kínai nagykövet hétfőn délután egyidőben jelent meg az angol külügyi hivatalban, ahol a japán nagykövet másfélórás, a kínai nagykövet pedig háromnegyedórás megbeszélést folytatott lord Halifax külügyminiszterrel.

Róma, augusztus 28. III. Viktor Emanuel király és császár Sant Anna di Caldieri nyári villájából visszatért az olasz fővárosba.

London, augusztus 28. (MTI.) A brüsszeli angol nagykövet emlékiratot nyujtott át III. Lipót királynak, amelyben Anglia megígéri, hogy háború esetén tiszteletben tartja Belgium semlegességét.

Genf, augusztus 28. További rendelkezésig külföldi géperejű járművek svájci terület elhagyásakor csak tíz liter benzint vihetnek magukkal. A vámhatóságokat utasították, hogy az ezen felüli mennyiséget kobozzák el.

Berlin, augusztus 28. A török haditengerészeti hatóságok és a német nagykövetség képviselői jelenlétében hétfőn délelőtt vízrebocsátották a negyedik és utolsó tengeralattjárót azok közül, amelyeket török megrendelésre Németországban készítettek. A hajógyár területétn német és török zászlókkal lobogózták fel.

London, augusztus 28. A Moszkvába kiküldött angol katonai bizottság három vezetője hétfőn délután repülőgépen Londonba érkezett.

Páris, augusztus 28. A hivatalos lap jelentése szerint *a francia pénzügyminiszter felhatalmazást kapott, hogy Lengyelországnak 430 millió frank hitelt nyujtson hadianyagvásárlásokra.*

A kölcsönt ötszázalékos kamat mellett 1940 január 1-től számított tizennyolc év alatt kell Lengyelországnak visszafizetnie.

A földreform megvalósítását sürgette a presbiteri szövetség

Az Országos Református Presbiteri Szövetség ceglédi kongresszusunk a következő határozati javaslatot fogadta el:

„Teljes bizalommal várja a magyar föld kérdéseinek sürgős megoldását, mert a történelmi határok között a leg nagyobb parancs egy mélyreható földbirtokreform. A magyar társadalom legtörzsökösebb serege hangoztatja, hogy a magyar föld a magyar nemzeté kérik tehát a magyar törvényhozást: alkossa meg, amíg nem késő! — a történelmi fordulót jelentő földreformot. Isten akaratának valljuk, boldog végzetnek, hogy a nagy világon e kívül nincsen számunkra hely, de egyúttal az Isten ígéjének parancsa az, hogy ezen a magyar földön minden dolgozó, kereső, hűséges magyar család számára legyen otthon, legyen hely és legyen kenyér.

Sajtócenzura Franciaországban

Párizs, aug. 28. Egész Franciaországban, Algirban s a francia gyarmatokon bevezették a sajtócenzurát.

Készen áll London kiürítésének terve

A londoni polgári lakosság kiürítésének terve készen áll. Elkészültek a táborhelyek is, ahová a lakosságnak vonulnia kell. Csak a hatóságok intézkedésére várnak, hogy a kiürítést végrehajtsák.

20,750,000 font értékü ezüst és Arany indult Angliából Kanadába

A legutóbbi 48 óra alatt 20,750.000 font értékű aranyrudat és ezüstöt indítottak útnak Southamptonból az Egyesült Államokba és Kanadába.

39.457/1939. fj. **PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.** Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a normal státus keretében lemondás folytán megüresedett, nyugdíjjogosultsággal egybekötött és a törvényhatósági bizottság rendes közgyűlése által életfogytiglanra szóló választás útján betöltendő 1 (egy), a X. fizetési osztályba sorozott, **II. o. városi külsőségi (hortobágyi) állatorvosi** állásra pályázatot hirdetek. Ezen álláshoz az 1928:XIX. t.-c. 112. §-ának 2. pontjában előírt képesítés kívántatik meg. Az állással járó illetményeket az 1927:V. t.-c. 49. §-a alapján foganatosított illetményrendezést tartalmazó mindenkori kormányhatósági jóváhagyást nyert közgyűlési határozatok szabályozzák.

Felhívom mindazokat, akik a meghirdetett állást elnyerni óhajtják, hogy az alábbiak szerint felszerelt és szabályszerűen febélyegzett kérvényeiket a város Főispánjához, mint a Kijelölő Választmány Elnökéhez, a f. évi szeptember hó 26 (kedd) napjának déli 12 órájáig, — közszolgálatban álló pályázók szolgálati felsőbbségük útján, más pályázók pedig közvetlenül — a polgármesteri (közigazgatás) iktatóhivatalba (Városháza fszt. 6. ajtó) nyujtsák be. Az e határidőn túl beérkező, valamint a kellően fel nem szerelt pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek. A pályázati kérvényekhez eredetben vagy hiteles másolatban a következő okmányok csatolandók: 1. születési anyakönyvi kivonat, nős pályázóknál házassági anyakönyvi kivonat is; 2. képesítést igazoló okmány; 3. eddigi szolgálatot és esetleges gyakorlatot igazoló bizonyítvány; 4. közszolgálatra alkalmasságot igazoló m. kir. tiszti orvosi bizonyítvány; 5. illetőségi bizonyítvány; 6. egy évnél nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítvány; 7. az esetleges katonai szolgálatot és kitüntetéseket igazoló, továbbá az esetleges vitézi, hadigondozotti, tűzharcosi minőséget igazoló okmányok; 8. rövid életrajz (curriculum vitae), amelyben összefoglalóan közlendő a pályázó életkora, vallása, családi állapota, gyermekeinek száma, iskolai végzettsége, képesítése, jelenlegi állása, eddigi alkalmazásai, közszolgálatának kezdőpontja, szakbavágó gyakorlata és működése, katonai és háborus szolgálata és egyéb a pályázók személyére lényeges adatok.

Azok, akik jelenleg is Debrecen sz. kir. város szolgálatában állanak és szervezett állást töltenek be, pályázati kérvényeiket, az 1922:VI. t.-c. 10 §-ának 10. pontja alapján, illetve a m kir. közigazgatási bíróságnak 15.017–1929. PÖSz ítélete értelmében, bélyegmentesen nyujthatják be s az 1, 4, 5 és 6. pontok alatt felsorolt okmányok csatolását mellőzhetik. **Zöld** József h polgármester.

A magyar-olasz árúcsere

Róma, augusztus 28. A *Corriere della Sera* a most megkötött magyar-olasz kereskedelmi megállapodással foglalkozva megállapítja hogy az *biztosítja a magyar-olasz árucsereforgalom további növekedését*, a szivélyességnek abban az általános légkörében, amely a két ország kapcsolatait jellemzi. Az Olaszországba irányuló magyar kivitel zöme továbbra is a marha- és búzakivitel marad, de más mezőgazdasági cikkek, nyersanyagok és ipari cikkek is szóba jönnek. Megjegyzendő, hogy a mostani megállapodásban figyelembe vették már a Magyarországhoz visszacsatolt felvidéki és kárpátaljai területeket is. A Magyarországba irányuló olasz kivitel a tételek egész sorára oszlik.

Mindent összevetve a mostani megállapodások azon az elven alapulnak, hogy Olaszország és Magyarország között kielégítő árucsereforgalom van és ennek folytonossága, sőt emelkedése biztosítva van. Az árucserével kapcsolatos fizetési rendszer kielégítően működött, úgyhogy ebben a tekintetben nem volt szükség új megállapodásra.

— A milánói egyetem húsz főnyi csoportja magyarországi körútja során hétfőn Kassára látogatott el. Az olasz vendégek ktiszteletére a város a Schalkkávéházban vacsorát adott. Az olasz egyetemi hallgatók megkoszorúzták a Rákóczi emlékművet.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA, augusztus 19-től, 26-ig: „Aranyangyal", Piac ucca 50, telefon: 24-53. — „Reménység", Csapó ucca 22, telefon: 34-21 — „Bocskay", Cegléd ucca 22., telefon: 29-14 „Hungária", Vargakert, Szoboszlói út 4. f., telefon: 28-25.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Emlékezzünk

1914 augusztus 29.

Nagy Pál honvédtábornok, a pozsonyi honvéddandárt vezette 1914 évi augusztus 23—25-én vívott kraszniki csatában. A győzelmes csatát követő háromhónapi üldözés után Dankl tábornok a hadsereg vezére, kimerült csapatainak augusztus 29-ére pihenőt rendelt el. Ezen a napon történt, hogy egyik közös magyar dandár, amely Piotrkov község előtt állott, a felsőbb vezetés szándékai ellenére az oroszokkal harcba keveredett. A tervszerűtlenül megindult küzdelem kezdeti sikerek után kedvezőtlen fordulatot vett A derék komáromi 12 gyalogezred majdnem teljesen elvérzett. Az ezredtől jobbra és hátra pihent Nagy Pál tábornok a pozsonyi és soproni honvédezredekből álló dandára. A tábornok hallotta a csata zaját, majd megfigyelte, hogy balszomszédja ellen nagy orosz tömegek nyomulnak. Elhatározta, hogy szomszédja segítségére siet. Harchoz fejlődtette tehát dandárát és jelentette szándékát előljáró tábornagyának. Ettől azonban azt az értesítést kapta, hogy nem engedi meg a támadást s a dandár csak pihenjen tovább. Nagy Pál tábornok erre jelentette, hogy kénytelen a támadás mellett megmaradni, mert nem vállalja a felelősséget a szomszédja esetleges vereségéért. A honvéddandár tehát Piotrkov irányában támadásra indult és igen nehéz harcban visszavetette a közös dandárt szorongató ellenséget. A Mária Terézia-rend káptalanja Nagy Pál tábornokot 1918-ban a rend lovagkeresztjével díszítette fel, mert saját kezdeményezéséből beavatkozott a szomszéd dandár harcába és ezzel a hadihelyzetet előnyösre fordította, továbbá, mert a háború későbbi folyamán hadosztályát mintaszerűen vezette és állandóan vitéz magatartást tanúsított. Nagy Pál tábornok ugyanis 1914 végén már hadosztályparancsnok lett és a világháború végéig szép sikerekkel szerepelt a különböző hadszíntereken. Vezette az erdélyi honvédeket a limanovai csatában, majd a 40. honvéd osztályt a beszarábiai arcvonalon vívott újévi csatában, aztán Kirlibabánál, Bukovinában stb. A tábornok a világháború után a honvédség főparancsnoka is volt. 1927 elején hunyt el.

— **Ifjú Horthy Miklós megindító szavakal üdvözölte a brazil magyarokat.** Ifj. Horthy Miklós rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter a Brazil-Magyar Egyesület riodejaneirói estjén mutatkozott be a magyar kolóniának, hosszabb beszédet intézve hozzájuk. Beszédében arra kért minden magyart, hogy ápolja és őrizze magyarságát. A mi hazánk — mondotta — Magyarország, valamennyiünk közös édesanyja és a közös anya iránti szeretet fűz összössze **midnyájunkat.**

— **Belügyminiszteri leirat előzékenységet és türelmet kér a tisztviselőktől a közönséggel szemben.** A belügyminisztertől érdekes leirat érkezett Hajdú vármegye alispáni és Debrecen város polgármesteri hivatalához, amelyben felhívja a törvényhatóságok tisztviselőit, utasítsák a vármegye és város tisztviselőit, hogy hivatalos eljárásukkal a felekkel szemben a legmesszebbmenő előzékenységet és türelmet tanusítsák.

— **Vasárnap újabb püspökszentelés volt a fővárosban.** Dr Serédi Jusztinián, Magyarország hercegprímása dr Breyer István győri és dr Madarász István kassai megyés püspök segédletével az egyetemi templomban szentelte püspökké dr **Czapik** Gyulát, akit XII. Pius pápa júliusban a veszprémi egyházmegye élére állított.

— **Debrecenbe helyezte a belügyminiszter** dr. Greczkó Sándor rendőrkapitányt Miskolcról. Dr. Greczkó évekkel ezelőtt kiváló tagja volt a debreceni rendőrkapitányságnak. Innen került Nyírábrányba, majd Miskolcra. Visszahelyezésével a kapitányság értékes erőt nyert.

— **Életbelépett vasárnap az új piaci rend.** Az év tavaszán reggel 7—8 óra között megállapított vasárnapi piaci renddel kapcsolatban érdekeltek kérték, hogy azt május 1-től október 1-ig reggel 6—8 óra között engedélyezze a polgármester, mert egy óra alatt a közönség nem tudja beszerezni szükségletét, másrészt az áruk romlása miatt a termelők nagy kárt szenvednek. A polgármester teljesítette a kérést s az új vasárnapi piaci árusítás most lépett életbe.

— **Jan Kiepura, a világhírű lengyel tenorista,** bevonult katonának. Kiepura feleségével, Eggerth Mártával a Rivierán üdült s tegnap este hazautazott Lengyelországba, hogy beálljon katonának.

— **Halálos vonatgázolás Szegeden.** Vasárnap este Szeged közelében a személyvonat motorja elkapta Bugyi Mihályné 38 éves földművesasszony szekerét, amelyen az asszonyon kívül öt kis gyermek ült. A szerencsétlenség következtében Bugyiné koponyaalapi törést szenvedett és a helyszínen meghalt. A gyermekek csodálatos módon sértetlenek maradtak.

— **A lipcsei őszi vásár augusztus 31-ig tart.** A birodalmi vasut gondoskodik a rendszeres közlekedésről, úgyhogy a vásár minden látogatója vissza is utazhat Lipcséből.

X HAJFESTÉS? TARTÓS HULLÁM ARCÁPOLÁS? bizalommal forduljon Debrecen legrégibb szaküzletéhez. Komárominé, — Bikabérház. telefon: 19-56 szám. — „Inectó" lerakat.

— **Papp Gyula szentszéki tanácsos** hivatali irószatáról ismeretlen tettes ellopta ezüstóráját aranyláncal. A nyomozás megindult.

x **Óvodás gyermekek** beiratása német játékdélelőttökre, iskolás gyermekek naponkénti német tanórára. Batthyány 16. Német gyermekotthon.

— **Lovas emékünnepély Bábolnán Csekonics tábornok emlékezetére.** A bábolnai ménes alapításának 150-ik évfordulóján alapítójának, gróf Csekonics József lovas tábornoknak, a modern értelemben vett magyar lótenyésztés megteremtőjének emlékezetére emlékünnepélyt rendezett, melyen mellszobrát állították fel a méntelep udvarán. A kormányt az ünnepélyen gróf Teleki földművelésügyi miniszter képviselte, aki megkoszoruzta a mellszobrot. **Az ünnepélyre megérkezett nagybányai Horthy Miklós kormányzó is hitvesével.** Délután lovasünnepélyt rendeztek. Nagy tapsot kapott a kormányzó úr tenyészetéből való növendékesikó, **annak a lónak a leszármazottja, amelyen a Kormányzó Ur annakidején Budapestre bevonult.** A bemutató ünnepély után Kormányzó Ur Őfőméltósága és hitvese visszatértek Budapestre.

x **Néprádiók megérkeznek** e hónapban. Előjegyzés: Mayer mérnöknél, Kossuth ucca 23. szám.

— **Korda Sándor megvette a kenti herceg villáját.** A magyar filmrendező, aki nemrégen vette feleségül Merle Oberont, eddig az Avenue Roadon lakott s ezt a villát most Pallos István vette bérbe.

x **Beírás a Dóczi elemi iskolában** szeptember 1-én és 2-án, délelőtt 9—1 óráig lesz az új Dóczi földszintjén. Évnyitó istentisztelet 8-án d. e. 10 órakor a Kistemplomban. Tanítás kezdete 9-én.

— **Jean Murat autóbalesete.** A világhírű francia filmszínész, Anna Bella volt férje autóbalesetet szenvedett és megsérült. Klinikára szállították.

— **Már öt pályázat érkezett be a kántori állásra.** Nagy András református kántor nyugalombavonulásával megüresedett állásra az egyház augusztus 31-iki határidővel meghirdette a pályzatot. Eddig már öt kérelem érkezett be az állás betöltésére.

x **Jobbágy Ilonka balettiskolájában** a tanítás szeptember hó 1-én megkezdődik. Péterfia 30. szám.

— **Tizenkilenc év után fogtak el egy gyilkos cigányt,** Rafael Györgyöt, aki 1920-ban többedmagával megölt egy 16 éves lányt és holttestét tanyai kútba dabta. Bűntársait elítélték már, őt azonban mostanig hasztalan körözték.

— **Beirás a zsidó gimnáziumba.** A zsidó gimnáziumba szeptember 1-én és 3-án lehet beiratkozni a hitközségi tanácsteremben, József kir. herceg ucca 26. szám. Szülőket, érdeklődőket is ugyanitt fogad az igazgató.

Asszonyok vasvillás verekedése

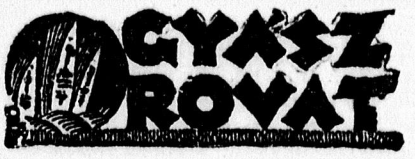
Súlyos kimenetelű verekedés történt hétfőn délután a Téglavetőben lévő Tegez ucca 42. számú házban. Truckai Erzsébet fiatal napszámosnő, aki az Ostor ucca 12. szám alatt lakik, átment a Tegez ucca 42. számú házba, ahol egy asszonnyal összeszólalkozott. Az asszony a vita hevében vasvillát ragadott fel s azzal többször rátört Truckai Erzsébetre, aki a koponya közepe táján 5 centi hosszú repesztett sebet szenvedett. A mentők részesítették első segélyben, majd a klinikára utasították.

x **Debrecen város zeneiskolájában** a beiratkozások szeptember hó 1-től kezdődnek naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—5 óráig. Beiratkozni lehet: zongora, hegedű, gordonka, ének zeneszerzés, gordon, fúvóshangszerekre, továbbá zeneelmélet, zenetörténet, esztétika, kamarazene, zenekar, furulya, zenei előkészítő (ovoda) tanfolyamokra és zenei szemináriumra. Felvételi vizsgák szeptember hó 12. és 13-án délután 3—6 óráig. Tanítás szeptember hó 14-én kezdődik. Felvilágosítás a zeneiskola titkári hivatalában, (Vár ucca 1. szám).

— **Végkielégített közalkalmazottak** felhívatnak, hogy mai napon 4 órakor a „Hullaházban" Timár u. okvetlenül jelenjenek meg. A vezetőség.

Az arc igazi szépségét a szépen fésült haj emeli ki. Haját ápoltassa, fésültesse **Adámmal.** Rencz üzlet, Kossuth u. 4. Városház épület.

— **A Háztulajdonosok Országos Szövetségét** a hírlapok közlése szerint a belügyminiszter úr feloszlatta. Félreértések elkerülése végett értesítjük városunk közönségét, hogy a Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete éppen úgy, mint a többi vidéki egyesület, teljesen önálló alakulat és külön jogi személy, melynek saját, miniszterileg jóváhagyott alapszabályai vannak. A Debreceni Háztulajdonosok Egyesületének a budapesti szövetségnél talált hibákhoz semmi köze nincs s azokból reá semmi következmény nem hárulhat, annál kevésbé, mert a vidéki egyesületek vagyonkezelése teljesen független volt a budapesti alakulatétól. A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete működését ezután is zavartalanul folytatja. — **Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete elnöksége.**

Bisothka Istvánné Szútor Izabella, építész neje, életének 43. évében elhunyt. Temetése kedden délután félnégy órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, református szertartással. Lakás: Simonyi út 25. — Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Farkas Katica 2 hónapos korában elhunyt. Temetése szerdán négy órakor lesz a Köztemető 4. ravatalozójából. Lakás: Dévai ucca 27. Gebauer cég rendezi.

Dr. Vargha Elemér
ny. h-polgármester
temetése folyó hó **30-án,** szerdán délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából.
Lakás: Ferenc József út 34
Fehértói temetkezési vállalat.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban a nap folyamán túlnyomóan borult volt az égbolt és sokfelé hullot kisebb eső, sőt a Dunántúl egyes részein igen heves zivatar tombolt, amely Kaposvárott 34, Keszthelyen 23, milliméter csapadékot adott. A felmelegedés az ország nyugati határvidékén és a fővárosban csökkent, keleten azonban fokozódott. Sopronban 24 C, a fővárosban 26, Debrecenben 29, — Ungvárott 32 fokot mértek.

Jóslás: **Gyenge északi, északkeleti szél, változó felhőzet, több helyen eső, zivatar, a hőmérséklet nyugaton emelkedik, keleten alig változik.**

— **Túlságosan vérmes embereknél,** kiváltkép akiknél az igen nagy nedvdússág mindenféle kellemetlen tünete, mint gyors elfáradás, elbágyadás, a teltség érzete gyakran jelentkezik, kitűnő hatással szokott járni, ha néhány hétig naponta reggel éhgyomorra egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát!

— **Az osztálysorsjáték húzásán** 20.000 pengőt nyert: 26259. — 10,000 pengőt nyertek: 72690 85288. — 5000 pengőt nyertek: 31170 42370 68554 — 4000 pengőt nyert: 4381. — 2000 pengőt nyertek: 45407. — 1000 pengőt nyertek: 3435 4466 6031 6047 10572 22896 26773 43052 53090 58800 63273 85228. — 800 pengőt nyertek: 15339 25513 31606 48431 79952 87409. — 600 pengőt nyertek: 9290 19290 19797 39010 45855 55439 60801 67474 76447. 500 pengőt nyertek 16796 17157 29171 35957 37759 38871 40582 49910 54569 59995 67207 73148 76343 78039 81192 300 pengőt nyertek: 7326 1288 2842 9391 10817 12152 12860 14531 17316 18582 22584 24374 31212 34164 35842 38785 38998 43696 43726 45043 46062 49287 52124 53503 55318 57174 58582 60811 65795 70747 72796 73172 74723 76195 77912 79543 80160 81377 83387 84338 84487.

— **Megharapta a kutya** Strébl Erzsébet, Homok ucca 8. alatti gyári munkásnőt, a Homok ucca 113. sz. alatti udvaron. A mentők részesítették első segélyben, majd tiszliorvoshoz utasították.

— **Antiszemita zavargások Antwerpenben.** Antwerpenből jelentik: Hétfőre virradó éjszaka Antwerpenben nagyarányú zsidóellenes tüntetések voltak. A tüntetők ezrekre menő tömege a város belterületén gyülekezett. A város több részében bezúzták a zsidóüzletek ablakait. A tömeg a zsinagógákat sem kímélte s azokon több ablakot bezúzott.

— **Kitüntetések a Pax-Ting után.** A Kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére a Magyarországon megtartott első leánycserkész világtábor sikerének előmozdítása körül önzetlen fáradtsággal kifejtett kiváló tevékenysége elismeréséül Sybilla svéd királyi hercegnőnek és Anna királyi hercegnőnek a Magyar Vöröskereszt érdemcsillagját adományozta. A kormányzó Lindmayer Antonia, a Magyar Cserkészleányszövetség elnöknőjének a Magyarországon megtartott első leánycserkész világtábor sikerének előmozdítása érdekében kifejtett értékes tevékenysége elismeréséül a Magyar Vöröskereszt érdemkeresztjét adományozta.

Legolcsóbban kifogástalanul
fest, tisztit
Weisz Arany János-u 29
1 férfiruha tisztítás és vasalás 3 P.

Holnapután kezdődik az őszi lakberendezési vásár

Budapestről jelentik: A városligeti Iparcsarnokban a mögötte levő kiscsarnokban és a csarnokok környékén készen várja megnyitását az Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár. Hétszáz kiállító, hat külön csoportban foglalta el a hatalmas területet. — A nagycsarnokban kerül bemutatásra és vásárra a modern konyha minden újszerű eszköze és gépe — itt lesz a rádiókiállítás, a „Gyüjtemények gyüjteménye«, valamint a találmányok kiállítása és gyakorlati bemutatása. A kiscsarnokot teljesen igénybeveszi az asztalterítési verseny, a szakadatlanul folyó főző- és befőzőversenyek s mindezek keretéül egy páratlanul gazdag kiállítás, a befőttek és konzervek szépségversenye. A csarnokok körül azok a kiállító cégek építettek csínos pavillonokat, melyek különálló kiállítással vesznek részt a vásáron.

A vásárt csütörtökön, augusztus 31. napján, délelőtt nyitják meg ünnepélyes keretek között és szeptember hó 11-én este zárják. Félárú utazási igazolványok minden Menetjegyirodában kaphatók.

Mérsékelték a postacsomagok díjszabását

A hivatalos lap legutóbbi száma a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter rendeletét közölte a belföldi postacsomagok díjszabásának módosításáról. A rendelet újabb lépést jelent a gazdasági élet megkönnyítése érdekében tervbe vett díjszabási intézkedések terén. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a gazdasági érdekeltségek részéről előterjesztett régi kívánságnak tett eleget, amikor módosította a díjszabásokat. Ez a kívánság az volt, hogyha a kereskedők az üzletfeleknek 5—10, vagy 15 kilós tiszta súlyú árút akarnak küldeni, ne legyenek kénytelenek a következő kilónál emelkedő súlytétel díját megfizetni.

A miniszteri rendelet ezt a kívánságot úgy valósította meg, hogy az eddigi súlytételek közé 6, 11 s 16 kilós súlytételeket rendszeresített.

A másik jelentékeny díjmérséklés a nagy távolságra szóló csomagok díjának leszállítása. A Kárpátalja és a Felvidék visszacsatolása következtében különösen nagy jelentőséggel bir ez az intézkedés, amelynek lényege az hogy **az eddigi VI. és VII. díjövet a miniszter megszüntette s így a jövőben a VI. és VII. díjövbe szóló csomagokat az V. díjöv díjai mellett lehet feladni.**

A díjleszállításoknak gyakorlati jelentőségét mutatná, hogy például egy 15 kiló árút tartalmazó, a tarasúllyal együtt 16 kilogram teljsúlyú, Budapestről Szentgotthárdra szóló csomag eddigi díja 4 pengő, ezentúl 2.40 P lesz.

SPORT

Sporthíradó

A Debreczen sporthírszolgálata jelenti:

A magyar labdarugó válogatott csapat Varsóban a lengyel válogatott csapattal játszott vasárnap és 4:2 arányban vereséget szenvedett. Félidőben még 2:1-re vezetett a magyar válogatott Zsengellér és Ádám góljaival, de ezután visszaesett és a lengyelek simán egyenlítettek, majd a győzelmet is megszerezték. A magyar válogatott, — különösen a csatársor — gyengén játszott, de a védelem is bizonytalan volt. A magyar csapat még nincs megfelelő edzésben és hiányzik a mérkőzésadta rutin is, rossz volt a mérkőzés időpontja idénykezdetkor. De ez csak részben mentség: szükség volna végre már arra is, hogy a kiöregedett nagy nevek helyett (Sárosi, Turay, Biró, stb) helyett fiatal tehetségeket tegyenek a válogatottba.

A válogatott mérkőzések során Szlovákia Pozsonyban 2:0-ra nyert a német B. válogatott ellen, míg Prágában a cseh protektorátus csapata 7:3 arányban nyert a jugoszláv válogatott ellen.

A DVSC 7:1 arányban győzött a Beregszászi FTC ellen az NBB mérkőzés során. A Stadionban folyt le a mérkőzés, az eső is esett a mérkőzés alatt. Antal 11-es büntetőt hibáz (kapu fölé lőtte), majd Nében és Bihari lő gólt. A DVSC most visszaesik, Sulyok eredményes a vendégcsapat részéről. A DVSC csak a félidő végén és a második félidő elején lángol fel és Szabó, Szabó, Bihari, Bihari és újra Szabó révén eredményes. Ha a DVSC határozottabban játszik, könnyen kétszámjegyű győzelmet érhetett volna el. A Beregszászi FTC bizony gyenge. — A DVSC-ben a csatársor vált ki, csak Nagy Sándor ri ki ebből a sorból gyengeségével. Bakó Gábor jól vezette a mérkőzést.

Az NBB többi eredménye: Ungvárott UAC—Rusj 3:1 (0:1). Az UAC nyerte a helyi rangadót. Munkácson a Salgótarjáni SE nyert 3:0 arányban, Kassán KSC—Pereces 3:2, Salgótarjánban SalBTC—Ózdi VTK 7:2, Füleken FTC Losonci AFC 4:0 (meglepetés). A többi csoportban: Szegeden SzAK—FTC 0:0, MTK—Pénzügy 2:1, MÁVAG—Szentlőrinc 5:0, UTE—Vasas 6:1, Postás—Rákoskeresztur 4:4, Pécsett Soproni FAC—Pécsi VSK 6:2, Csepeli WMFC—Csepeli Move 2:0, Dorogi AC—Lampart 1:0 (meglepetés), Zugló—Érsekujvár 1:1, Alba Regia—Tatabánya 4:1.

A felvidéki csoportban a bajnokság állása két forduló után a következő (Elmaradt vasárnap a NyTVE—B. Vasutas mérkőzés és a Diósgyőri MÁVAG még nem játszott egyet sem):

1. SalBTC	2	2	—	—	9:0	4
2. Kassai SC	2	2	—	—	6:2	4
3. Debr. VSC	2	1	1	—	9:3	3
4-5. SSE	1	1	—	—	3:0	2
4-5. Nyíregyháza	1	1	—	—	3:0	2
.6. BSzKRT	1	1	—	—	6:3	2
7. Fülek	2	1	—	1	4:3	2
8. Ózd	2	1	—	1	8:8	2
8. Ózd		2	1	—	8:8	2
9. SK Rusj	2	1	—	1	4:5	2
10. Ungvár	2	1	—	1	4:7	2
11. Losonc	2	—	1	1	2:6	1
12. Diósgyőr	—	—	—	—	—:—	—
13. B. Vasutas	1	—	—	1	3:6	—
14. Pereces	2	—	—	2	2:5	—
15. Munkács	2	—	—	2	2:6	—
16. Beregszász	2	—	—	2	1.10	—

A keleti amatőröknél a debreceni csoportban minden mérkőzés elmaradt. A felvidéki csoportban: Mátészalkán MTK—Ungvári TKSC 3:2, Ungvárott: UAC II.—Rusj II. 3:3, Munkácson: MSE II.—Nagykállói SE 7:0.

A magyar teniszbajnokságban Cramm svéd 8:6, 8:6, 7:5 arányban győzött Szigeti ellen, míg Gábori Asbóth ellen nyert 6:3, 6:1, 5:7, 6:2 arányban. A döntőben Cramm és Gábory találkozik.

Befejeződött a bécsi főiskolai világbajnokság. Az utolsó nap a magyarok nem szereztek bajnokságot, a staféták harmadik helyen kötöttek ki, 1500 méteren meg Rátonyi 2, Harsányi 3, Aradi 4-ik lett.

Budapesten Szilágyi Kelennel vivott pazár küqzdelemben 30:49.2 jevította a 10.000 méteres csúcsot. Kelen 30:49,8 mp-cel szintén a régi csúcson belül futott.

ESTI BIRKOZÓVERSENY A VASUTASPÁLYÁN.

A Debreceni Vasútas Sport Club birkozó szakosztálya, szeptember hó 2-án szombaton este 6 órai kezdettel a Diószegi útin sporttelepen házi birkozóversenyt rendez. Ez a birkozóverseny joggal tart számot a birkozó sport barátainak a legnagyobb érdeklődésére. Ez alkalommal fog bemutatkozni a klub több tehetséges új birkozója, kik igen nagy erőnyereséget jelentenek a csapat számára. A verseny kétségkivül a legkomolyabb birkozósportot fogja tudni nyujtani, mivel a Vasútas Sport Club azt reméli, hogy jelenlegi, igen erősen feljavult birkozó gárdájával az országos birkozó csapatbajnoki küzdelmeknek is esélyes résztvevője lesz.

A háziverseny után az új versenyzők ismerkedésének ad keretet a pályán rendezendő hangúlatos szalonnasütés. Belépődíj nem lesz, a 80 filléres műsor megváltása kötelező, amelyért szalonnát, kenyeret és nyársat is ad a rendezőség. A sporttelep büfféje is a közönség rendelkezésére áll.

A rendezőség.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE

Határidőpiac:

Rozs októberre: 15.00, 14.95, 15.20, zárlat 15.11—15.12. Márciusra: 15.90 15.83, 16.06, zárlat 16.02—16.04.

Tengeri szeptemberre: 19.55, 19.60, zárlat 19.55.

Készárúpiac:

Búza tiszavidéki 77 kg 19.80—20.00, 78 kg 20.00—20.20, 79 kg 20.20—20.40 80 kilós 20.30—20.50. — Felsőtiszai 77 kg 19.70—19.85, 78 kg 19.90—20.05 79 kg 20.10—20.25, 80 kg 20.20—20.35 rozs pestvidéki 14.20—14.35, rozs más 14.30—14.45, takarmányárpa új elsőrendű 16.60—17.00, középminőségű 16.30—16.50, sörárpa kiváló 21.00—22.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 19.—19.50. zab elsőrendű 20.00—20.30, s középminőségű 19.65—20.00, tengeri 19.30—19.45, korpa 13.60—13.80, 8-as liszt 15.75—16.50 P mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A hétfőn tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtotak összesen 5436 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 1758 darab volt. Az irányzat zsírárúban élénk, húsárúban lanyha. — Árak: uradalmi zsírsertés páronkint 340 kilón felül 107—108 fillér, kivételesen 110 fillér, szedett sertés I. 106—108 fillér, III. 84—94 fillér, exportzsír márkázott 150 fillér kilónként.

DEBRECENI SERTÉSVÁSÁR.

A hétfői napon tartott debreceni sertésvásárra felhajtottak 64 darab kövér sertést, mind elkelt. Árak: húzalóbeli nehéz 100—102 fillér, középnehéz 100 fillér, szedett nehéz 93—96 fillér, középnehéz 90—95 fillér, silány 85—90 fillér, öreg 96—100 fillér, öreg középnehéz 93—96 fillér. Az irányzat élénk volt.

Szerkesztői üzenetek

B. T. Komoly dologról nem lehet humorizálni. Nem közölhetjük, bár különben elég szellemes.

Olaj, olajkrém pakolásos, villany és villany nélküli dauert garanciával készit **Ádám.** Rencz üzlet, Kossuth u. 4. Városház épület.

Mikor Tas grófi volt

Irta: Sándor Géza

(2)

— Mit akar, Szikra? — biccentett Tas köszönésére.

— Egy igazolványt.

— Vakációban nem adunk. Mikor tanulják meg a regulát?

— Már kezdtam is az imént — motyogta a fiú lesujtva —, csak véletlenül elszakítottam.

— Uccu, bolond. Na, ád is magának az öreg.

— Mikor jön vissza? — bökött az ajtóra a fejével.

— Az semmiképen nem tudatik. Itt vót valami pesti méltóságos. Valami Szakra Ferenc...

Tas a szakreferens hírére egyáltalán nem ájult el, mint ahogy a kapus egy jódiáktól várta volna. Valljuk meg, nem is tudta, mi fán terem ez a bogár. Nem érdekelte más, mint hogy, lám, az igazgató elment. Döntött a sors. El kell tőle fogadni a grófságot.

Tulajdonképen ezt is várta. Tudta ő jól már az imént, hogy dehogy is a becsületessége hajtotta vissza ez elé az ajtó elé, hanem a gyávaság. Will bezzeg nem habozna. Szinte kedve volna tükörből szembekacagni magát: »Szűkölsz a kalandtól, hé? Nincs kibúvó! Vállalnod kell!«

Mihály bácsi a vállára csapott, bizalmasan hunyorított és suttogóra fogta barátságos medvehangját:

— Fene mérgesember, hallja-e? Hogy én talpaljam össze neki a deákságot, mert ű azért fáradt ide, hogy látogatni akar. Honnan az ángyom térdiből tereljem én ide őket? Szanaszéjjel vannak azok most a hegyen, a kertben. Így oszt elment nagy ajtócsapkodva. Fene mérges egy úriember, aszondom.

Tas más kezdett csillapodni, érdeklődni. Hogy? Összedoboltatni a fiúkat? Órát tartani? Ma? Még ez lehet csak alaposan tájékoztatva a dolgokról. Ezért volt hát olyan ideges szegény igazgató. Rátör az a vadbivaly, itt meg szüretelnek a fiúk, mustot szürcsölnek, békát hajigálnak a szedő lányok alá, ahelyett, hogy Sallustiust fordítanák, puskából.

Meghajlik a hájtömeg.

Szélesre nyitotta az ajtót. Belépett a szűk odúba; itt állítják ki a villamosbérletet. Háta mögött két oldalt dús meleg patakban ömlött be a sötét dohos helyiségbe a koraőszi nap. Két éve járt Kövesden a villamos, de ez az iroda máris olyan vedlettnek látszott, mintha Noé innen irányította volna a nagy állatbeszerzést, közvetlenül a negyvennapos hidegzuhany előtt.

— Ná mi áz? Becsukni azt a vacak ajtót! — szusszant egyet az íróasztal haszonélvezője. Még hozzátette: Megvakul az ember! s elefántlábnak beillő öklét a zöldposztóra ejtette. Nem ütött vele, attól szétmállott volna a rozoga deszkacsomó, inkább fáradtan, lemondóan hullott az asztalra, így is olyat döndült, hogy a kalamáris környékéről riadtan menekültek a tetőre a legyek.

Lehetett vagy másfélmázsa. Megfoghatatlan, hogy tudott az arcán levő sok hájas gyűrődés közt eligazodni valamelyik szemfüles sugár. Hogy bírt ép abba a résbe találni, amelyiknek az alján, húsal tökéletesen eltakarva, potrohos úr szeme bogara lappangott.

Tas riadtan maga után rántotta az ajtót és a korláthoz lépett. Három-négy alak várakozott még ott alázatosan.

— Mit tolakszik? Álljon a sor végére! — vezényelt a pocakos. Mikor a diák helyreugrott, kopasz tarkóját kezdte vakarni. Közben ásított egyet, akkorát, mint egy pályanyertes víziló. Tas elképedve bámult a torkába. Sohase látott ilyen széles, vastag nyelvet. Mint valami kenyérsütő lapát.

— Na anyám, — böffent oda végre a soronlevőnek. Munkásasszony következett, hetikártyáért, alacsony, vékony, mint a hétszükesztendő.

— Hogy híják? — fogta két ujja közé undorodva az igazolványát.

— Pogácsa Mátyásné.

— Höhö. Tyű, de ennivaló.

Az öregasszony összehúzta a nyakát. Még szaporábban pislogott. Csak hegyes orra feszült előre harciasan.

— Hallja-e any, hé! Azt mondtam, de ennivaló. Höhö.

— Hamarabb megenném én a tekintetes urat, mint az úr engem, — nyerítette el magát édesded önérzettel a vénasszony. — Még háj sem nőne tőle a hasamon.

A dermedt várakozók alig tudták visszanyelni erre a tiszteletlen hangra a nevetésüket. Csak a nagyhasú lett bíborvörös.

— Csend, — kurjantotta ingerülten.

Az öregasszony ezalatt sorba rakta ászott madárujjaival a keszkenője négy csücskéből a szükséges filléreket. A hivatalnok odapillantott. Fejet csóvált.

— Még öt vas, Szaporán.

— Csak nem vitték fejjebb már megint, szent Szűzanyám, — óbégatta el magát szívére nyomott kézzel a néni.

— Dehogy vitték.

— Hát akkor? — álmélkodott a vénasszony.

— Hiányzik öt krajcár.

— Ebből ugyan nem.

— Olvassa meg már, a teremburáját.

(Folyt. köv.)

30159/1939. fj. **PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.** Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a normálstátus keretében ujonnan szervezett nyugdíjjogosultsággal egybekötött s a törvényhatósági bizottság rendes közgyűlése által életfogytiglanra szóló vláasztás útján betöltendő **2 (kettő) a X. fiz. osztályba sorozott mérnöki állásra pályázatot hirdetek.** A meghirdetett mérnöki állásokra, az ezen állásokat ujonnan szervező és kormányhatósági jóváhagyást nyert közgyűlési határozat értelmében, a **m. kir. József műegyetem**, illetőleg a m. kir. József Nádor műszaki és gazdaság tudományegyetem mérnöki és építészmérnöki karán szerzett vagy ott honosított **építész mérnöki oklevél** képesít és ezen felül, **az állások egyikéhez a statikai képesítés külön feltételként** kötteik ki, **a másik állás betöltésénél** pedig a **statikai képesítés előnyként** vételik tekintetbe. Az állásokkal járó illetményeket, az 1927:V. t.-c. 49. §-a alapján foganatosított illetmény rendezést tartalmazó mindenkori kormányhatósági jóváhagyást nyert közgyűlési határozatok szabályozzák. Felhívom mind azokat, akik a meghirdetett állásokat elnyerni óhajtják, hogy az alábbiak szerint felszerelt és szabályszerűen felbélyegzett pályázati kérvényeiket a város főispánjához, mint a kijelölő választmány elnökéhez címzetten a **folyó évi szeptember hó 26. (kedd) napjának déli 12 órájáig,** közszolgálatban álló pályázók szolgálati felsőbbségük útján más pályázók pedig közvetlenül a Polgármesteri (Közigazgatási Iktató hivatalba) Városháza földszint 6. számú ajtó nyujtsák be. Az e határidőn tul beérkező, valamint a kellőképen fel nem szerelt pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek. A pályázati kérvényekhez eredetben, vagy hiteles másolatban a következő okmányok csatolandók: 1. születési anyakönyvi kivonat, nős pályázóknál házassági kivonat is, 2. képesítést igazoló okmányok, 3. eddigi szolgálatot és esetleges gyakorlatot igazoló bizonyítványok, 4. közszolgálatra alkalmasságot igazoló m. kir. tiszti orvosi bizonyítványt, 5. illetőségi bizonyítvány, 6. egy évnél nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt, 7. esetleges katonai szolgálat és háborus kitüntetések, vitézi, hadigondozotti vagy tűzharcosi minőség igazolása, 8. rövid életrajz (curriculum vitae), amelyben összefoglalóan közlendő a pályázó életkora, vallása, családi állapota gyermekeinek a száma, iskolai végzettsége, képesítése jelenlegi állása, eddigi alkalmazásai, közszolgálatának kezdőpontja, katonai és háborus szolgálata és egyéb a pályázók személyére vonatkoó lényeges adatok. Azok, akik jelenleg is Debrecen szk. kir. város szolgálatában állanak és szervezett állást töltenek be, pályázati kérvényeiket az 1922:V. t.-c. 10. §-ának 10. pontja alapján, illetve a m. kir. Közigazgatási Bíróságnak 15017—1929. P. számú ítélete értelmében illetékmentesen nyujthatják be s az 1., 3., 4., 5. és 6. pontokban felsorolt okmányok csatolását mellőzhetik. Debrecen, 1939 augusztus 26-án. Zöld József h. polgármester.

39458—1939. fj. **PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.** Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a normál státus keretében megüresedett nyugdíjjogosultsággal egybekötött és a törvényhatósági bizottság rendes közgyűlése által élethossziglanra szóló választás útján betöltendő 1 (egy) a VIII. fiz. o. sorozott **tisztiügyészi állásra, valamint az ezen állás betöltésével a fogalmazási szakon esetleg megüresedő**, fizetési osztályba sorozott s a törvényhatósági bizottsági közgyűlés betöltése alá tartozó egyéb állásra pályázatot hirdetek.

A tiszti ügyészi és a netán megüresedő ügyészségi fogalmazói álláshoz az 1929:XXX. t.-c. 65. §-ának (2) bekezdése értelmében, az egységes bírói és ügyvédi oklevél kívántatik meg. A fogalmazási szakon esetleg megüresedő egyéb állásra pedig a képesítést az 1929:XXX. t.-c. 65. és 67. §. valamint az 1933:XVI. 39. §-ai írják elő.

Mindezen állásokkal járó illetményeket az 1927. V. t.-c. 49. §-a alapján foganatosított illetményrendezést tartalmazó mindenkori kormányhatósági jóváhagyást nyert közgyűlési határozatok szabályozzák. A megválaszatnoó tisztiügyész és az esetleg megválasztandó ügyészségi fogalmazó hivatásával összeütközésben nem álló magánügyködést, csak a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek az 1929:XXX. t.-c. 72. §-ának (3) bekezdése szerint adható külön engedélyével folytathat. Felhivom mindazokat, akik a meghirdetett állásokat elnyerni óhajtják, hogy az alábbiak szerint felszerelt és szabályszerüen felbélyegzett kérvényeiket, a város főispánjához, mint a kijelölő választmány elnökéhez címzetten a **folyó évi szeptember hó 26. keddi napjának déli 12 órájáig** közszolgálatban álló pályázók szolgálati felsőbbségük útján, más pályázók pedig közvetlenül a polgármesteri (közigazgatási iktatóhivatalban) Városháza földszint) nyujtsák be. A határidőn túl beérkező valamint a kellően fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek. A pályázati kérvényekhez, eredetben, vagy hiteles másolatban a következő okmányok csatolandók: 1. születési anyakönyvi kivonat, nős pályázóknál házassági anyakönyvi kivonat is. 2. Képesítést igazoló okmányok. 3. Eddigi szlgálatot és esetleges gyakorlatot igazoló bizonyítvány. 4. A közszolgálatra alkalmasságot igazoló m. kir. tisztiorvosi igazolvány. 5. Illetőségi bizonyítvány. 6. Egy évi időtartamnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítvány. 7. Esetleges katonai szolgálatot és kitüntetéseket igazoló okmányok. 8. Rövid életrajz (curriculum vitae), amelyben összefoglalóan közlendő: a pályázó életkora, vallása, családi állapota, gyermekeinek száma, iskolai végzettsége és képesítése, jelenlegi állása, eddigi alkalmazásai közszolgálatának kezdőpontja, katonai, valamint esetleges háborus szolgálata és egyéb a pályázók személyére vonatkozó lényeges adatok. Azok akik jelenleg is Debrecen sz. kir. város szolgálatában állanak és szervezett állást töltenek be, pályázati kérvényeiket az 1922.VI. t.-c. §-ának 10. pontja alapján, illetve a m. kir. Közigazgatási Bíróságnak 15017—1929. P. sz. ítélete értelmében, illetékmentesen nyujthatják be s az 1., 3., 4., 5. és 6. pontokban felsorolt okmányok csatolását mellőzhetik. Debrecen, 1939 augusztus hó 25. Zöld József sk. h. polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Alkalmazást nyer férfi

Kifutó
felvétetik sütődébe, Komáromi ucca 7 szám 617

Kerékpározni
tudó kifutófiút pékségbe felveszek, Nyíl ucca 79. szám. 648

Fodrászsegéd
azonnalra felvétetik, Boczán Sándornál, Sas ucca 2. 651

Fiatal
gyri munkás és szerelőtanuló felvétetik Barna ucca 16. műjéggyár. 652

Fodrászsegéd
magas fizetéssel felvétetik, Takács, Baranyi ucca 42. szám. 638

Egy jómunkás
fodrászsegédet felveszek, Erdős, Rákóczi u. 41. szám. 632

Kifutófiút
felvesz Kántor Ernő és társa. 631

Körfűrészhez
és élesítéséhez állandó munkást felvesz Békési és Lőw faiepe, Bánffy ucca. 630

Fodrászsegéd
jó munkás felvétetik, Széchenyi ucca 57. sz., Fehérvári. 654

18—20 éves
fiút kifutónak azonnal felveszek (sütőde), Csapó ucca 76. 653

Alkalmazást keres férfi

Perfekt
gép- és gyorsíró, mérlegképes könyvelőnő délutnái alkalmazást keres. Megkeresést „Keresztyén" jeligére a kiadóba kérek. 535

Alkalmazást nyer nő

Női
fodrászsegédet felveszek. Bata fodrász, Simonffy ucca 1. 639

KIRÁLY KAVÉI
MÉGIS A LEGJOBBAK!
AROMÁS, ZAMATOS
KÁVÉT!
KIRÁLY UZLETÉBEN
A VEVÖ ELÖTT PÖRKÖLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Varrodába
önálló segédleányt, állandó munkára felveszek, Varga utca 12. 640

Hölgyfodrsz-
kisasszonyt azonnal felveszek és tanulófiút, Méliusz-tér 9. Jenei. 612

Alkalmazást keres nő

Keresztyén
gépírónő, délelőttre állást keres. Ajánlatokat „Szeptember' jeligére a kiadóba kérek. 641

Lakásért
csekély fizetésért, takarítást, főzést is vállal magános, jobb asszony. Sarok utca 14. 624

Háztartási alkalmazott

Délelőtti
órákra kisgyermekhez bejárónőt felveszek, — Lorántffy utca 42. sz. Jelentkezni délután. 655

Ügyes
lenyt 2 éves kislányomhoz, ki takarítást is elvállal, felveszek, Nyil utca 79. 647

Perfekt
mindenes főzőnőt felveszünk, Arany János utca 32. 649

Mindenest
jó könyvvel felveszek, Károlyi Gáspár utca 24 (Poroszlay utcából nyilik). 645

Bejárónőt
felveszek, Szent Anna utca 36., étkezde. 634

Bejárónő
fiatal délelőtti órákra azonnal felvétetik, Kossuth utca 59., keresztépület. 636

Mindenes
szakácsnőt keresek, jó bizonyítvánnyal, Piac utca 54. I. emelet, 2-ik lépcső. 637

Ajánlat

Gyermek-
és iskolai cipők legolcsóbban Ökrös saját-készítményű raktárából szerezhetők be. Sas u. 1. szám. 151 9. 22

Villanykörte-
csere 20 fillér. Dísztárgyak, rádió, gramofon gramofonlemez, olcsón Vagyonmentő, Hunyadi ucca 22. 1526 9. 9

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja Kiss cianozó vállalat, Kígyó ucca 5. szám. 1867 9. 2

Cianoztasson
bizalommal a „Csala" cianozó vállalattal. Rákóczi utca 9. szám. Telefon: 14-27. szám. 1875 9. 2

Fáy arckrém,
napbarnított arcokra a legjobb. Kapható Grósz Nagy Ferenc patikában (szinház mellett). 1322 9. 6.

Takaréktűzhelyek
nagy kétsütős, majolikás, egyszerübbek, készen kaphatók. Kandia ucca 15. 644

Kartellenkivül
villanykörte 96 fillér, befőttes, uborkás, paradicsomos üvegek érkeztek, Knöpfler, Hatvan ucca 2. főpostával szemben. 635

Kereslet

Veszek
bútort, zálogjegyet, varrógépet, irodaberendezést, mindenféle ingóságokat. Hivásra jövök. Csapó ucca 16. 707. 9. 7

Vadászfegyvert,
jókarban levőt megvételre keresek, Nagy Márton, vármegyeháza. 619

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
fínom koszt a Hungária panzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39 szám. 800 vv

Diákot keres

Orvoscsaládnál
iskolásleány teljes ellátást, ugyanot központi fűtéses szoba kapható. Cím kiadóban. 481

Két
középiskolai tanulót teljes ellátásra vállal úri család. Cím a kiadóban 658

Diákot,
izr. úricsalád, központi fűtéses lakásban teljes ellátással elfogad. Ferenc József út 43. sz., első udvar, V. e. 2. 643

Két középiskolás
kislányt teljes ellátásra elfogadok. Barna ucca 11. szám. 642

Társ

Penzióba
trafikba, kereszténnyel társulnék, vidékre is, Gölniczy Izabella Balmazujváros, Andor u. 39. szám. 622

1 kg pergament körte 36 fill.
1 kg édes csemegeszőlő 28 fill.
1 kg olaszkék szilva magvaváló 24 fill.
Gődény csemegeüzlet
Csapó u. 7. Szilágyság mellett. Régi helyén

Bútor

Barna
telehálók, festett hálók, sezlonok, varrógép, s antik íróasztal, gyermek íróasztal eladók. Csapó ucca 49. 646

Autó, motor, kerékpár

Motorkerékpár
oldalkocsival, 400 pengőért sürgősen eladó. Hajnal ucca 11. szám. Csuka. 627

Tüzelő anyagok

Száraz
bükkhasábból felvágott tüzifa 500 kg vetelénél hazaszállítva 3.80 P és 4.40 P Grünfeldnél, — Hatvan u. 21. Telefon: 29-82. 77 1. 3.

Tüzifa
és szén legolcsóbban **Sándor László Dózsa u. 25. T. 27-01. 1092 8. 31**

Tűzifát-szenet
vásároljon legolcsóbb napiáron Vágó József tüzifa-szénkereskedőnél „Margit fürdő" mellett. Telefon 10-24. 1080 vv

Átadó üzlet, vendéglő

Fűszerkereskedés
illaméréssel, lakással, külön udvarral átadó. Vadászi, Meszena ucca 1. szám. 432

Kiadó lakás egyszobás

Szoba,
konyha, spájz, fáskamara, mosókonyha, — szeptember elsejére, lehetőleg magános nőnek szép, tiszta, csendes, virágos udvarban. Hatvan ucca 24. 625

Egy uccai
szoba, konyha, spájz, szeptember 1-ére kiadó Eötvös ucca 114. 623

Kiadó lakás kétszobás

Két uccai
szoba, mellékhelyiség nélkül kiadó. Miklós u. 4. szám. 657

Egy udvari
szoba, konyha, október 1-ére kiadó. Rákóczi u. 67. szám. 620

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
emeleti modern lakás, parkettes, november hó elsejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető délelőtt 10—12 óráig, délután 3—5 óráig. 1757 vv

Lakást keres

1940
évi április 1-re, esetleg május 1-re keresek 4, esetleg 3 szobás lakást, — részletes ajánlatot „1871 szám" alatt a kiadó továbbít. 461 9. 3

Butorozott szoba

Bútorozott
uccai szoba, belvárosban ellátással azonnal kiadó, Semonritzné, — Domb ucca 14. 650

Ingóság eladás

Elköltözés
miatt egy sparhelt olcsón eladó. Cím: Meszena ucca 2. szám. vv.

Vasredőnyös
kirakat, ajtók, fürdőkád eladók Magoss György tér 9. patikában. 1968 8. 31

Tankönyvek,
római katolikus gimn. hetedik osztályába valók, olcsón eladók. Tanító ucca 18. vv

Gyakorló
gimnázium III. oszt. könyvei jutányosan eladók. Farkas, Böszörményi út 11. A). 620

ÓLMOT
vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.

Mosott rongyot
vesz
lapunk nyomdája

Vegyes

Nyolchónapos
fiú gyerek eltartásáért 10 pengőt fizetek. Füvészkert ucca 12. II. 656

Grafológusnő
biztos analizist nyujt az érdeklődőknek. Széchenyi ucca 43. szám. 638

Gazdasági eszközök

Vetőgép
Hofherr és Francz, 18 soros, kanalas eladó és még több más gazdasági gép, Hajnal ucca 11. sz. Csuka. 626

Szekér,
használható állapotban eladó. Mester ucca 21. 629

Ingatlant keres megvételre

Megvételre
keresek kisebb házat, 2—3 ezerig a Csapó részen, Kassa út 22. sz. üzletben. 618

Eladó házhely

Eladó:
Szegfü utca 18. számnál 320 négyszögöl házhely. 6½ hold szántóföld a mikepércsi útkaparóháznál. Tizedes mázsa. Cím a kiadóhivatalban. 459

Eladó házhely
a Sámsoni követúttól 1 percnyire. Apponyi u. 48. szám. Négyszögöle 3 pengő. Részletfizetés mellett is. 2+

Eladó ház

Villatelkek
egy 404 s egy 327 négyszögöles a Lajos király téren, közművekkel sürgősen eladó. Értekezni: Nap utca 4. 107 vv

Adómentes ház
2 lakással népfürdőnél eladó. földdel cserélek Baksai. Sándor ucca 6. sz. 1947 8. 31

Eladó
Tócóskert, Faiskola u. 7. f. alatti ház és mellette levő beépítetlen telek, együtt, vagy külön is. A ház áll: utcai két szoba, előszoba, konyha, spájzból, lakható alápincézésből, udvari szoba, konyha, spájzból. Szivattyus kut, 12 jószágra istálló, gyümölcsös, konyhakert és szőlő van a 393 négyszögöl telken. A beépítszögöl. Olcsó ár! 108+

Rakovszky u. 57.
és Bercsényi u. 54. sz. két uccára nyiló alápincézett, havi 100 pengő jövedelmet hozó ház villany s vízvezetékkel 109+

Kitünő
állapotban levő 3 személyes DKW és 2 személyes Fiát Balilla autó, továbbá 500-as Puch, Ariel és BSA motorkerékpárok és egy darab kitünő állapotban levő 4 személyes DKW autó eladó. Szoboszlay-nál, Széchenyi utca 24. 1216 vv

Példátlanul
olcsó, elköltözés miatt, háromszobás télilakás díszparkkal, diófaóriásokkal, gyümölcsössel, Horthy út mellett, Andrássy út 8. 621

Eladó ház
a város szívében 7 lakással, fürdőszobákkal. Virágoskert. Termő gyümölcsfák. Elsőrendü tőkebefektetés. Rákóczi u. 35. szám. 101+

Villatelek,
egyetemi sportpályával szemben, aszfaltos út mentén, kedvező feltételekkel eladó. Kölcsönös Segélyző, Kossuth ucca 8. 104+

Homokbánya,
a Rigó ucca elején, kövesúthoz közel, kedvező áron eladó.. A telek a kibányászás után ingyenbe marad a vevőnek. Felvilágosítás: 28-83. sz. telefonon. 11+

30.000 pengő
értékü modern, erős, egészséges üzleti sarokház a tulajdonosok egészségi állapota miatt most csak 4000 P készpénz és 200 P havi járulékért örökáron megvehető. Csak teljes garanciaképes, komoly egyének ajánlatára reflektálok. Cím a kiadóban. 106+

Földbérlet

Kétszáz hold
föld körüli bérletet keresek. Közvetítést díjazok. Hajnal ucca 11 sz. Csuka Lajos. 628

Eladó föld

Zeleméren,
Lorántffy kertben, 12 magyarholdas ingatlan, melyből 1 hold termő szőlő, 3 hold termő gyümölcsös, masszív alápincézett lakóházzal, gazdasági udvarban, istállóval, szivattyús kúttal, jutányosan eladó. Befektetésre igen alkalmas. Érdeklődni: Honvéd ucca 28. 1234 vv.

Eladó
Hajdúszoboszlón a Déli Tilalmason 54 kat hold príma tanyásföld. Értekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi utca 74. 591 vv

Szerkesztésért felelős:
PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős:
IFJ. SZIGETHY GYULA
igazgató
Kiadja és nyomja a
TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető:
SZIGETHY KÁROLY.